IHP Eijsden-Margraten

2023-2038

Integraal Huisvestingsplan Eijsden-Margraten
7 april 2023

IHP Eijsden-Margraten
2023-2038

RO groep
Wilhelminasingel 58
Postbus 3086
6202 NB Maastricht

info@rogroep.nl
+31 43 350 00 50
www.rogroep.nl

Inhoud

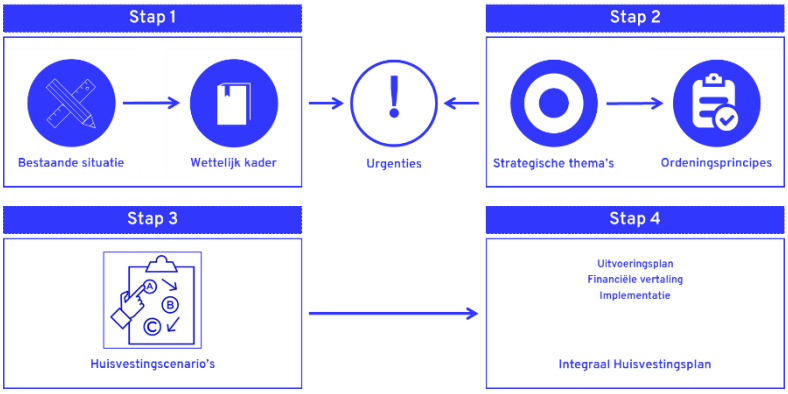
01	Inleiding	4
02	Bestaande situatie	5
03	Wettelijk kader	7
04	Duurzaamheid	9
05	Strategische thema's	13
	Thema 1. Doorgaande leer- en ontwikkellijnen	13
	Thema 2. Vroegsignalering en preventie	14
	Thema 3. Verbinding met de gemeenschap	15
	Thema 4. Duurzaam en toekomstbestendig	15
	Thema 5. Gezondheid en bewegen	16
06	Ordeningsprincipes	17
	Principe 1. Samenwerking in (integrale) kindcentra	17
	Principe 2. En waar wenselijk in een brede (wijk)voorziening	17
	Principe 3. Gezond en groen opgroeien	18
	Principe 4. Toekomstvast met een scope van dertig jaar	18
07	Huisvestingsmaatregelen	19
	Algemeen	19
	Mesch (basisschool Mesch)	19
	Eijsden (basisschool Tangram, basisschool De Cramignon)	21
	Oost Maarland (basisschool Sint Jozef)	23
	Gronsveld (basisschool Sint Martinus)	25
	Cadier en Keer (basisschool De Keerkring)	26
	Margraten (basisschool Maurice Rose)	28
	Sint Geertruid (basisschool Sint Gertrudis)	29
	Mheer (basisschool De Den)	31
08	Uitvoeringsagenda	33
	Businesscase A. Eijsden (BS Tangram, BS De Cramignon)	33
	Businesscase B. Cadier en Keer (BS De Keerkring)	34
	Businesscase C. Margraten (BS Maurice Rose)	35
	Businesscase D: Verduurzaming bestaand vastgoed	36
09	Financiële vertaling	38
10	Bijlagen	41
	Bijlage 1. Informatiefundament Eijsden-Margraten	
	Bijlage 2. Gebouwelijke QuickScans	
	Bijlage 3. Wettelijk kader	
	Bijlage 4. Ateliersessie Strategische thema's	

01 Inleiding

Aanleiding

Schoolbestuur kom Leren, kindpartner MIK & PIW Groep en de gemeente Eijsden-Margraten werken samen aan een sterk “ontwikkel”-klimaat. Ze zijn zich bewust van de continu veranderende maatschappij. Kinderopvang en basisonderwijs hebben, als voorzieningen waar de jeugd zich ontwikkelt, een belangrijke funderende rol in die maatschappij. Dit vraagt dat partners actief bezig zijn met de optimale voorbereiding van de kinderen op de maatschappij van vandaag en die van morgen. De gemeente heeft, vanuit haar wettelijke plicht, een belangrijke rol in de facilitering van het onderwijs door passende onderwijshuisvesting ter beschikking te stellen.

Ten behoeve van een goede onderwijskwaliteit en een gezonde en verantwoorde bedrijfsvoering is het wenselijk dat de onderwijshuisvesting qua maat, spreiding en inrichting past bij de behoeften in de verschillende gebieden en de onderwijskundige visie van het schoolbestuur en de kindpartner voldoende ondersteunt. De uitdaging is te groeien naar een situatie waarin scholen in vorm en concept passen bij hun omgeving; op logische plekken gesitueerd, in goede toekomstbestendige gebouwen, met duurzaam perspectief op instandhouding en waar mogelijk en gewenst in samenwerking met flankerende partners in het educatieve netwerk en/of de buurt.

Leeswijzer

Van april 2022 tot en met maart 2023 hebben onderwijs, kinderopvang en gemeente (hierna “partners” te noemen) in gezamenlijkheid gewerkt aan het integraal huisvestingsplan (IHP) voor de gemeente Eijsden-Margraten, geformuleerd voor de periode tot 2038. Concreet en gedetailleerd voor de komende vier jaar, met een doorkijk voor de elf daaropvolgende jaren. Het plan is tot stand gekomen onder regie van een projectgroep bestaande uit een afvaardiging van het schoolbestuur, kindpartner en de gemeente, met ondersteuning van adviesbureau RO groep.

Voorliggende rapportage vormt de afsluiting van het IHP Eijsden-Margraten. Hoofdstuk 2 is een samenvatting van de huidige situatie, gebaseerd op het informatiefundament. In hoofdstuk 3 worden de wettelijke kaders en uitgangspunten beschreven. In hoofdstuk 4 wordt het thema duurzaamheid nader toegelicht (inclusief aanpak). Hoofdstuk 5 geeft inzicht in een gezamenlijke, door partijen gedeelde opvatting over kwaliteit en toekomst van het onderwijs en maatschappelijke dienstverlening, beschreven in strategische thema’s. In hoofdstuk 6 zijn de ordeningsprincipes voor huisvesting benoemd, gericht op het formuleren van te nemen maatregelen in de onderwijshuisvesting. Hoofdstuk 7 schetst de benodigde huisvestingsmaatregelen van de diverse onderwijslocaties. In hoofdstuk 8 is een uitvoeringsplan geformuleerd, waarin vier verschillende businesscases zijn uitgewerkt. Hoofdstuk 9 beschrijft de financiële vertaling van het IHP Eijsden-Margraten.

02 Bestaande situatie

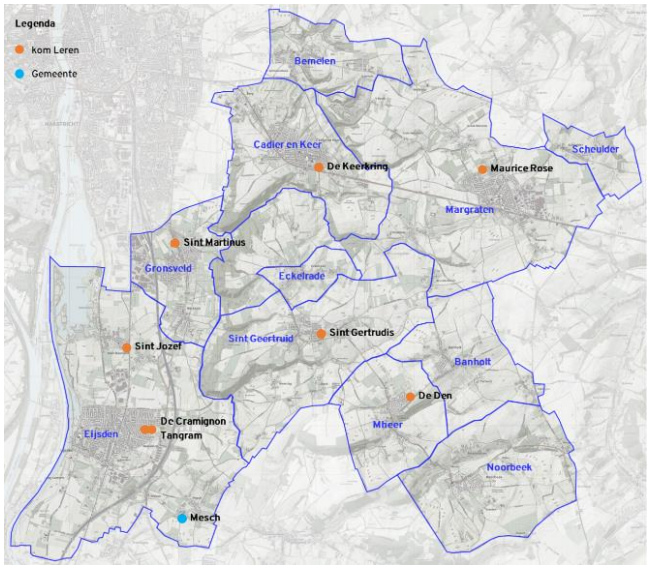
De bestaande situatie van onderwijs en opvang in de gemeente Eijsden-Margraten is gedetailleerd in beeld gebracht in een informatiefundament (bijlage 1.). Daarin zijn de demografische gegevens, ontwikkelingen en kwantitatieve gegevens gebundeld met aandacht voor leerlingenaantallen, verwachte groei en krimp, gebouwelijke kenmerken en normatieve ruimtebehoefte in relatie tot beschikbare gebouwcapaciteit. Dit hoofdstuk vat het informatiefundament samen.

Demografie

De bevolking van de gemeente Eijsden-Margraten is de afgelopen 15 jaar met ongeveer 610 inwoners toegenomen tot circa 25.860 inwoners op 1 januari 2022. De verwachting is dat deze groei aanhoudt tot 26.230 inwoners in 2027 en vervolgens afneemt tot 25.680 inwoners in 2038.

Ook de basisgeneratie van het primair onderwijs (aantal schoolgaande kinderen dat woonachtig is in de gemeente Eijsden-Margraten) is toegenomen. Het aantal kinderen van 4 tot 13 jaar is met 15 procent gestegen (DUO, periode 2017-2022). Voor de komende periode wordt een groei in de basisgeneratie verwacht en die is al zichtbaar in de groeiende vraag bij de kindpartners (0 tot 4-jarigen). Op dit moment hebben ongeveer 1.950 kinderen de basisschoolleeftijd.

Onderwijs

Verspreid over de gemeente Eijsden-Margraten wordt op negen scholen basisonderwijs aangeboden. Gezamenlijk bieden zij op teldatum 01.10.2022 plek aan 1.809 leerlingen[1]. De meeste scholen vallen onder het bevoegd gezag van schoolbestuur kom Leren met als uitzondering OBS Mesch. Zij valt onder het bevoegd gezag van de gemeente.

Tot het schooljaar 2015-2016 is het aantal leerlingen gedaald met 460 (circa 25 procent). Sindsdien is een kentering (groei) zichtbaar. Volgens recente prognoses van Pronexus (mei 2022) zal het leerlingenaantal de komende 15 jaren met 3 procent licht stijgen. Gevalideerde leerlingenprognoses geven – op basis van geboortes, leerlingenontwikkeling op scholen en woningbouwplannen – de beste schatting van de ontwikkeling van scholen. Weliswaar signaleert het schoolbestuur op teldatum 1 oktober 2022 een discrepantie met de eigen (korte termijn) prognoses maar op middellange termijn geven prognoses het meest betrouwbare beeld.

Eijsden-Margraten kent slechts een lichte leerlingenmigratie, zowel tussen de verschillende postcodes binnen de gemeente als met omliggende gemeenten. Van de 1.809 leerlingen op de negen onderwijslocaties is 94 procent woonachtig in de gemeente Eijsden-Margraten, slechts 6 procent woont in andere gemeenten. Met name vanuit België, de gemeenten Maastricht en Gulpen-Wittem volgen leerlingen onderwijs in de gemeente Eijsden-Margraten.

[1] Op teldatum 01.10.2021 waren dit 1.746 leerlingen (63 leerlingen minder).

Voor het basisonderwijs in de gemeente Eijsden-Margraten geldt de van Rijkswege bepaalde opheffingsnorm van 64 leerlingen. Indien een school drie opeenvolgende jaren onder deze norm valt wordt de school opgeheven. Basisschool Mesch is de enige openbare school in de omgeving is en daarvoor bestaat een vangnetconstructie tot 50 leerlingen. Volgens de prognoses blijven de scholen (ruim) boven de opheffingsnorm.

Bewegingsonderwijs

Voor het bewegingsonderwijs is de nabijheid van binnensportlocaties van belang. Het bewegingsonderwijs wordt gegeven in de gymzalen, in of nabij de scholen. De gemeente is eigenaar, Vebego is beheerder. Basisscholen Tangram, De Cramignon, Sint Jozef, Sint Martinus en Maurice Rose beschikken over een inpandige gymzaal. In MFA Op de Cour (waar basisscholen Tangram en De Cramignon onderdeel van uit maken) zijn twee gymzalen inpandig. Het bewegingsonderwijs van basisscholen Mesch, De Keerkring, Sint Gertrudis en De Den wordt in de nabijgelegen gymzaal georganiseerd. Daarnaast zijn diverse andere sportaccommodaties in Eijsden-Margraten gesitueerd: Sporthal 't Vroendel (in Gronsveld) en Sporthal De Hoven (in Margraten).

Kinderopvang

De gemeente Eijsden-Margraten heeft een breed aanbod aan kinddiensten (conform Landelijk Register Kinderopvang). In totaal zijn er 6 locaties voor peuteropvang[2] (POV), 10 locaties voor kinderdagopvang (KDV) en 10 locaties voor buitenschoolse opvang (BSO), met 642 kindplaatsen . De dienstverlening wordt verzorgd door de aanbieders BSO Bengels, KdvPlus, KOM kinderopvang Margraten, mevrouw Theelen, 't Gruemelke, 't Kröppelke, V.O.F. Öppedöpke, MIK Kinderopvang en Stichting Spelenderwijs. Aanvullend zijn er gastouders in de gemeente.

Peuteropvang (inclusief VVE-programma op vijf locaties) wordt aangeboden door Stichting Spelenderwijs voor maximaal 127 kindplaatsen en kinderdagopvang (inclusief VVE-programma op twee locaties[3]) wordt aangeboden door zes verschillende partners. Zij hebben gezamenlijk 196 kindplaatsen. Vijf partijen bieden buitenschoolse opvang aan (voor-, tussen- en naschoolse opvang) voor 319 kindplaatsen. Verreweg de meeste voorzieningen zijn in of in de directe nabijheid van basisscholen gesitueerd.

QuickScan

Middels een QuickScan is de kwaliteit van de onderwijshuisvesting in beeld gebracht. De schoolgebouwen zijn beoordeeld en gescoord op relevante thema's: bouwkundige staat, installaties en binnenklimaat, flexibiliteit gebouw, uitstraling en belevingswaarde, omgevingsperspectief en onderwijskundig perspectief. Ook is het oordeel van het schoolbestuur meegenomen in de beoordeling. De score (onvoldoende, matig en voldoende) geeft een indicatie voor het belang van actie. Zie bijlage 2 voor de QuickScans.

[2] Peuterspeelzalen zijn per 1 januari 2018 kinderdagverblijven geworden in het L.R.K.

[3] In één groep van KDV Kwik en Flup in MFA Op de Cour wordt een VVE-programma aangeboden. Bij KinderCentrum Mergelland (naast basisschool De Keerkring) wordt het personeel daartoe opgeleid.

03 Wettelijk kader

Het wettelijk kader voor onderwijs en opvang is bepaald in een aantal wetten. De Wet Primair Onderwijs (WPO), de Wet Voortgezet Onderwijs (WVO) en de Wet op de Expertisecentra (WEC) bepalen hoe het onderwijs op hoofdlijnen geregeld moet zijn. De eisen voor een goede en verantwoorde kinderopvang staan in de Wet kinderopvang, het Besluit kwaliteit kinderopvang en de regeling Wet kinderopvang. Daarnaast zijn de kaders en uitgangspunten ten aanzien van taken en verantwoordelijkheden voor onderwijshuisvesting geformaliseerd in de lokale Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs, een gemeentelijke verplichting. Dit hoofdstuk is een samenvatting van de meest relevante wet- en regelgeving. Een meer complete beschrijving van de beïnvloedende ontwikkelingen, de betekenis voor onderwijs en opvang en de meest relevante wet – en regelgeving is geschetst in bijlage 3.

Gemeente

De wet verdeelt de verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting tussen gemeente en schoolbestuur. De gemeente Eijsden-Margraten heeft de taak voldoende en adequate huisvesting beschikbaar te stellen voor het PO (en in voorkomende gevallen ook (V)SO en VO). Er is sprake van zorgplicht wanneer het volgens de criteria uit wet- en regelgeving noodzakelijk is maatregelen te nemen. De gemeente is (ook financieel) verantwoordelijk voor (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding, eerste inrichting meubilair en leerpakketten, herstel van constructiefouten en herstel bij schade door bijzondere omstandigheden. Alle gemeenten zijn verplicht om een Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs te hebben waarin als basis van gemeentelijk onderwijshuisvestingsbeleid is vastgelegd hoe de gemeente juridisch en procedureel vorm geeft aan haar zorgplicht. De verantwoordelijkheid voor renovatie is in de wetgeving nog niet geformaliseerd. De verwachting is dat deze vanuit overwegingen van circulariteit en dus hergebruik van materialen als nieuwe mogelijkheid zal worden toegevoegd aan het te beschikken voorzieningenpakket voor onderwijshuisvesting.

Bij nieuwbouw bekostigt de gemeente gebouw en ondergrond. Het schoolbestuur treedt op als bouwheer (tenzij anders wordt overeengekomen). Na oplevering wordt het juridisch eigendom overgedragen aan het schoolbestuur. De gemeente behoudt het economisch claimrecht. Wanneer het schoolbestuur het gebouw of een gebouwdeel niet langer gebruikt, valt het juridisch eigendom terug aan de gemeente. Bij gebouwen met meerdere functies (naast onderwijs ook kinddiensten of maatschappelijke functies, zoals in Op de Cour in Eijsden) maken schoolbesturen over bouw en exploitatie soms andere afspraken.

Schoolbestuur

Het schoolbestuur heeft de verantwoordelijkheid huisvesting goed te beheren en exploiteren. Zij draagt vanuit de middelen, die ze van de overheid daarvoor krijgt, de kosten voor de exploitatie van het gebouw (energie, water en schoonmaak). Daarnaast is het schoolbestuur verantwoordelijk voor onderhoud van het gebouw en de bijbehorende gronden gedurende de gebruikstermijn van het gebouw. Verder behoren kleine aanpassingen aan het gebouw (ten behoeve van een veranderde aanpak van onderwijs) tot het takenpakket van het schoolbestuur.

Het juridisch eigendom, en daarmee de juridische aansprakelijkheid, ligt in beginsel bij het schoolbestuur. Het schoolbestuur mag bij leegstand van onderwijshuisvesting een gedeelte van het gebouw verhuren of in medegebruik geven aan derden (bijvoorbeeld aan verwante kinddiensten), mits dit aan de gestelde voorwaarden voldoet en de gemeente daar toestemming voor geeft. Het schoolbestuur kan geen financiële verplichting aangaan met het gebouw als onderpand (hypotheek).

Het schoolbestuur is gerechtigd veranderingen in huisvesting bij de gemeente aan te vragen (in de vorm van een voorziening in de huisvesting, zoals nieuwbouw of uitbreiding) en de gemeente dient te toetsen of die aanvraag aan de voorwaarden voldoet (binnen de vastgestelde procedure). De uitvoeringsafspraken binnen een IHP kunnen door de gemeente als aanvraag worden geïnterpreteerd. Na toekenning worden nieuwbouw, uitbreidingen en aanpassingen in beginsel door het schoolbestuur als bouwheer gerealiseerd. De gemeente en het schoolbestuur kunnen dat ook anders overeenkomen.

Kindpartner

Investeren in huisvesting ten behoeve van kinderopvang (kinderdagopvang, peuteropvang, buitenschoolse opvang) valt niet onder de zorgplicht van de gemeente en valt ook buiten de gemeentelijke verordening voor onderwijshuisvesting. Organisaties voor kinderopvang worden anders gefinancierd en dienen zelf te voorzien in eigen huisvesting, bijvoorbeeld door zelf te realiseren of een marktconforme huur te betalen. De huisvesting dient minimaal te voldoen aan de richtlijnen in het bouwbesluit. De (inrichting van de) binnen- en buitenruimte moet aansluiten bij de eisen van het Besluit kwaliteit kinderopvang (veilig, toegankelijk en passend ingericht) en de (veiligheids-) eisen van de brandweer en GGD. De gemeente heeft een toezichthoudende en handhavende taak en neemt vaak een rol in de financiering van huisvesting voor kinderopvang, bijvoorbeeld bij een kindcentrum.

Financieel

De gedeelde verantwoordelijkheden in huisvesting krijgen vorm in gescheiden financieringsstromen. Gemeenten ontvangen financiering via de algemene uitkering in het gemeentefonds. De middelen zijn niet geoormerkt, dat wil zeggen dat een gemeente vrij is ze ook anders te besteden. Bij zorgplicht is de gemeente overigens verplicht voldoende middelen vrij te maken. De schoolbesturen ontvangen een lumpsum bedrag voor het geven van onderwijs en een deel van deze middelen moet ingezet worden voor “materiële instandhouding”. De schoolbesturen zijn redelijk vrij in de besteding binnen het bestemmingsdoel van het budget met dien verstande dat ze geacht worden als goede huisvader te zorgen voor hun panden. Daarnaast mogen schoolbesturen in beginsel niet investeren in onderwijshuisvesting, voor zover de opgave tot de gemeentelijke taken behoort, waarbij als uitzondering geldt wanneer investeringen binnen vijf jaar terugverdiend kunnen worden. Er is wetgeving in voorbereiding die schoolbesturen meer (investerings)ruimte geeft vanuit de gedachte van Total Cost of Ownership.

04 Duurzaamheid

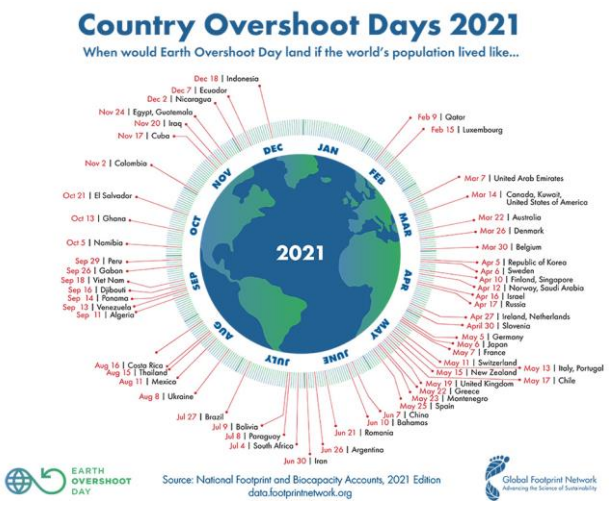
Alle betrokken partners ambiëren gebouwen die voldoen aan de geldende wet- en regelgeving met betrekking tot energieprestatie en duurzaamheid. Binnen het IHP wordt hier invulling aan gegeven door het zorgvuldig plannen van voorzieningen voor nieuwbouw en eventueel levensduur verlengende renovatie. Maar gevraagd is ook een bredere aanpak door te kijken naar mogelijkheden voor kwaliteitsverbetering van bestaande gebouwen. Passend bij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid willen partners in Eijsden-Margraten hierin samen optrekken, als aanvulling op de uitvoeringsagenda: openheid en transparantie via een ambitieuze, planmatige aanpak.

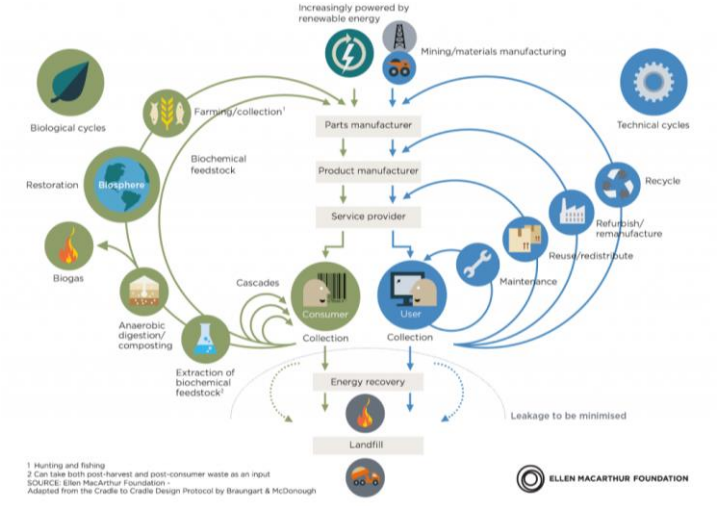
Relevante ontwikkelingen

De maatschappelijke aandacht voor duurzaamheid is de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. In de nabije toekomst hebben twee vraagstukken een grote impact op ons leven en ook op hoe gemeente, onderwijsbesturen en kindpartners met hun vastgoed omgaan.

<u>Uitputting van natuurlijke hulpbronnen</u>
Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de mens meer hulpbronnen gebruikt dan de aarde kan opbrengen. Indien de wereldbevolking op dezelfde manier zou leven als wij in Nederland leven, dan zou de aarde 3,1 keer zo groot moeten zijn om de belasting te kunnen dragen. De verwachting is dat de bevolking de komende jaren nog sterk zal groeien in omvang, waardoor de noodzaak toeneemt ons gebruik van fossiele hulpbronnen aan te passen met een direct effect op ons leven, werken en de bebouwde omgeving.

De nationale overheid zet stevig in op een overstap naar een volledig circulaire economie. Enkelvoudig, destructief gebruik van materialen moet plaats maken voor andere vormen van productie en gebruik. Grotere delen van onze industriële en agrarische activiteiten zullen gaan bestaan uit onderhoud, vernieuwing of hergebruik, waardoor producten een langere levensduur krijgen. De druk op de aarde kan daardoor substantieel teruggebracht worden tot een niveau dat duurzaam en draagbaar is. De wijze waarop we leven en werken zal daardoor fundamenteel veranderen.

Klimaatverandering

Belangrijk onderdeel van de maatschappelijke verduurzamingsagenda is het afremmen en uiteindelijk tot stilstand brengen van klimaatverandering. In het Klimaatakkoord van Parijs hebben partijen afgesproken de uitstoot van broeikasgassen drastisch te reduceren. Voor 2050 moet de uitstoot met 95% ten opzichte van het jaar 1990 zijn teruggebracht. Nederland wil tot 2030 de uitstoot met ongeveer de helft terugdringen. Er is een maatregelenpakket in ontwikkeling voor transitie naar vernieuwbare energiebronnen zoals zon, wind, water en aardwarmte. Voor de verlaging van Het energiegebruik is te verlagen door de energievraag voor maatschappelijke gebouwen te beperken. De Nederlandse overheid en haar partners maken daar in convenanten samenwerkingsafspraken over.

Investeringsagenda Maatschappelijk Vastgoed

VNG, Unie van Waterschappen en het InterProvinciaal Overleg (IPO) hebben afgesproken dat al het maatschappelijk vastgoed (waaronder de schoolgebouwen in het primair onderwijs) in 2025 label A heeft en in 2040 energieneutraal is. Bij nieuwbouw en renovatie is in 2040 volledige circulariteit (inzet op herbruikbare of hergebruikte materialen) aan de orde.

Sectorale Routekaart Onderwijs

PO-raad, VO-raad en VNG hebben samen een plan voor de verduurzaming van schoolgebouwen vastgesteld. Daarin beschrijven zij hun aanpak om ervoor te zorgen dat in 2050 alle scholen kwalitatief goed zijn, een gezond binnenklimaat hebben en minimaal CO2-arm en aardgasvrij zijn. De beleidsintenties zijn:

- Waar mogelijk versnelling in de cyclus van nieuwbouw tot 2,5% per jaar en een daaraan gerelateerde afschrijvingstermijn van 40 jaren;
- Op investerings- en vervangingsmomenten zoveel mogelijk verduurzamen richting de eindnorm (ENG en Frisse Scholen) om efficiëntie en impact van maatregelen te vergroten. Het huidig wettelijk minimum (BENG) is niet voldoende om de klimaatdoelen te behalen.
- In integrale huisvestingsplannen onderwijs wordt door de gemeente in gezamenlijkheid met de schoolbesturen, vastgelegd hoe de vastgoedportefeuille van het funderend onderwijs wordt aangepakt, ook ten aanzien van kwaliteit en duurzaamheid. Deze integrale huisvestingsplannen worden een wettelijke verplichting en worden gebruikt voor de monitoring van het klimaatakkoord.

Akkoord	Duurzaamheidsdoelstelling(en)	Streefdatum
Energieakkoord	Het maatschappelijk vastgoed realiseert 2,5 petajoule additionele energiebesparing. Besparingspotentieel bij scholen (berekend door ECN) is voor PO 0,74 petajoule en voor VO 0,26 petajoule.	2020
Investeringsagenda VNG, Unie van Waterschappen en IPO	Label A en volledig duurzame inkoop Energieneutraal en nieuwbouw en renovatie circulair	2025 2040
Grondstoffenakkoord	50% minder gebruik van grondstoffen *Een economie zonder afval, ofwel volledig circulair*	2050
Klimaatakkoord	49% minder CO2-uitstoot dan in 1990 CO2-arm (95% CO2-reductie t.o.v. 1990)	2030 2050

Groene Agenda Kinderopvang (mei 2021)
De brancheorganisaties voor kinderopvang hebben samen met het waarborgfonds een eigen aanpak geformuleerd voor verduurzaming van de eigen dienstverlening. Hun agenda beschrijft onder andere maatregelen in huisvesting, energiegebruik, binnenklimaat, inkoop en mobiliteit. De Groene Agenda geeft adviezen om tot een duurzame uitvoering van kinderopvang te komen en ook dat kan houvast bieden voor een pakket aan maatregelen op lokaal niveau.

Perspectief op slimme versnelling

In onderwijshuisvesting is de komende jaren een grote verbeteropgave aan de orde. Naast verduurzaming is er toegenomen aandacht voor een gezond binnenklimaat. Dat is in het perspectief te bezien dat landelijk de gemiddelde gebouwleeftijd in het primair onderwijs 40 jaar is en dus veel bestaande gebouwen zijn niet duurzaam gebouwd (of te exploiteren).

Onderwijsgebouwen zijn in algemene zin in te delen in vier bouwperioden, die een verschillende maatschappelijke en bouwkundige waarde vertegenwoordigen. De sectorale routekaart stelt voor de verduurzaming van gebouwen uit de specifieke periodes verschillende generieke maatregelen voor. Deze moeten overigens altijd met verstand van zaken worden toegepast maar bieden houvast bij de beoordeling van de opgaven in het integrale huisvestingsplan en voor handelingen gedurende de looptijd van het voorliggende IHP:

- Vooroorlogse voorraad (tot 1946): Dit zijn in algemene zin maatschappelijk waardevolle gebouwen, vaak zelfs monumenten. Bij deze gebouwen is casco renovatie vaak uitgangspunt van handelen.
- Wederopbouw voorraad (1946 – 1978): Gebouwen uit deze periode zijn vaak snel gerealiseerd en hebben (nog) een matige bouwkwaliteit. Voor deze gebouwen is vervanging door nieuwbouw uitgangspunt.
- Londo voorraad (1978 – 1992): duurzaam onderhoud tot einde levensduur.
- Bouwbesluit voorraad (1992 – heden): duurzaam onderhoud tot einde levensduur.

Een belangrijker element in de discussie over duurzaamheid wordt hergebruik van materialen. De opgave om bij nieuwbouw, bouw en bedrijfsvoering zoveel mogelijk en in ieder geval in toenemende mate gebruik te maken van bestaande spullen krijgt een wettelijke basis. Al in 2030 moet bij nieuwbouw van maatschappelijke gebouwen voor 30% gebruik worden gemaakt van circulaire materialen. Ook in de exploitatie en in onderhoud wordt continuering van gebruik (door renovatie) en hergebruik van materialen een belangrijke afweging. Dat leidt tot een nieuw perspectief op zorgplicht en kan ertoe leiden dat voorzieningen gaan verschuiven van (vervangende) nieuwbouw naar hergebruik en renovatie van bestaande gebouwen. De uitdaging is om tot een goede afstemming te komen tussen de verschillende duurzaamheidsopgaven, zodat de balans en het totale duurzaamheidsresultaat optimaal blijft.

Ambitie gebaseerd op feiten

Levensduurverlengende renovatie wordt op termijn, zo is de verwachting, een door de gemeente te financieren voorziening. Om een volwaardig alternatief voor nieuwbouw te zijn moet een gebouw na renovatie aardgasvrij zijn, voorzien van een PV-installatie, voldoen aan Frisse Scholen klasse B en een levensduurverlenging van tenminste 25 jaar realiseren om een goede en efficiënte oplossing te kunnen zijn. Renovatie moet een perspectiefrijke stap zijn om te komen tot duurzame voorraad.

De taakverdeling bij tussentijdse verbetering van onderwijsvastgoed is niet eenduidig: schoolbestuur wordt gefinancierd voor instandhouding en niet voor structurele opwaardering van het bestaande vastgoed. Ook de gemeente wordt (nog) niet gefinancierd voor verbetering van maatschappelijk vastgoed. Om tot maatregelen in gebouwen te komen, vraagt actieve samenwerking tussen partners. Daarbij moeten zakelijke overwegingen voorop staan, zoals bijvoorbeeld de continuïteit c.q. de ontwikkeling van dienstverlening op de verschillende locaties. Samen moeten partners, ook de huurders van delen van het maatschappelijke vastgoed, investeringen in duurzaamheid zorgvuldig analyseren en beoordelen of ze leiden tot een (voldoende) positief financieel en maatschappelijk rendement.

Om tot goede maatregelen te komen is het van belang dat partijen een oordeel delen over de kwaliteit van de bestaande onderwijshuisvesting op het gebied van duurzaamheid en klimaatneutraliteit. Daarvoor kunnen partners bijvoorbeeld de energieprestaties van de gebouwen in kaart (onder andere het energielabel). Daarmee wordt meetbaar in hoeverre de gebouwen minimaal aan de geldende wettelijke (klimaat)voorwaarden voldoen. Daarmee ontstaat een gedragen basis voor een op de toekomst georiënteerd verbeterplan.

Eindtermijn

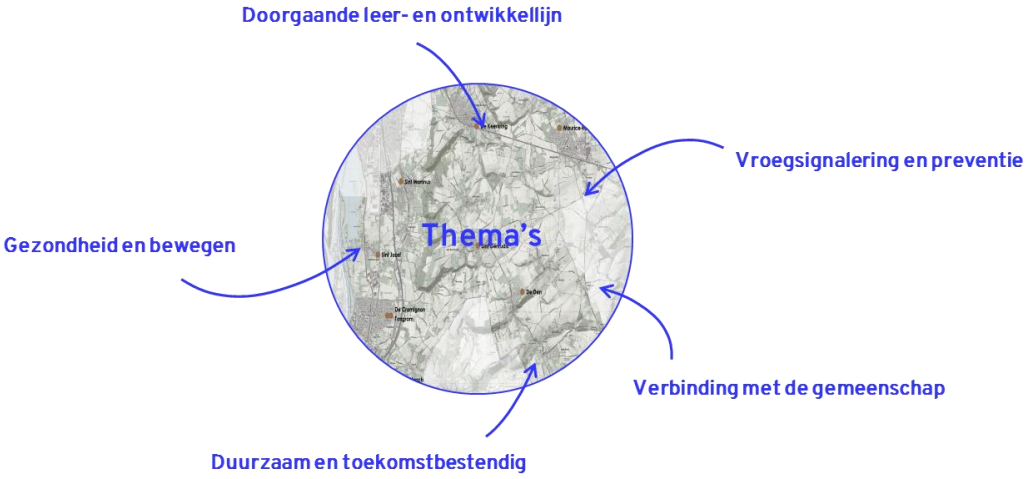
In dit IHP wordt voor de verduurzaming van het onderwijsvastgoed uitgegaan van een aanpak gebaseerd op de levenscyclus van een gebouw. Onderdeel daarvan is de vaststelling en bekrachtiging van de eindtermijn. Deze is gedefinieerd door de resterende economische afschrijving van het pand c.q. van de dominante investering (bijv. installaties, dak of eerder gerealiseerde aanbouw) en wordt ingekaderd door de continuïteitsplannen van het schoolbestuur (en andere partners). In het IHP wordt de eindtermijn per locatie formeel vastgelegd als uitgangspunt van handelen.

Nb.: Het vastleggen van een eindtermijn per gebouw is van belang om tot goede afwegingen te kunnen komen maar het biedt ook houvast om verwachtingen van betrokkenen te managen, van de gebruikers c.q. ouders en personeel. Uitstel van maatregelen kan voor alle betrokkenen acceptabel zijn als het toekomstperspectief helder is.

05 Strategische thema's

Alle partners streven naar toekomstbestendige voorzieningen voor de jeugd. Aan de hand van een brede ateliersessie (zie bijlage 4 voor de uitkomsten) en een verdiepende bijeenkomst is een gezamenlijk perspectief ontwikkeld op thema's die waardevol worden geacht voor kansrijk opgroeien binnen de gemeente. Daarbij zijn bestaande beleidsdocumenten (o.a. Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs, Beleidsplan Jeugd Zuid-Limburg 2019-2022, Transformatieplan 2023 Jeugdhulp, strategische plannen van schoolbestuur en kinderopvang) als vertrekpunt genomen. Ook wordt nadrukkelijk aansluiting gezocht met het Coalitieakkoord van de gemeente.

De visie op inhoud wordt beschreven in strategische thema's. Deze geven richting aan en stimuleren een effectieve samenwerking met als doel een duurzame, optimale en brede ontwikkeling van ieder kind in Eijsden-Margraten. Ze geven tevens inzicht in de betekenis die de partners willen hebben voor jeugdigen, welke activiteiten daarbij horen en welke inspanningen dat vergt van de partners.

Deze thema's beschrijven op welke de wijze primair onderwijs en opvang (samen met andere maatschappelijke partners) worden georganiseerd. De thema's kunnen een aanzet bieden voor een inhoudelijke lokale educatieve (ontwikkel)agenda (LEA) voor de jeugd.

Thema 1. Doorgaande leer- en ontwikkellijnen

Voor alle kinderen tussen 0 en 13 jaar realiseren de partners sterke doorgaande leer- en ontwikkellijnen. Doorgaande leer- en ontwikkellijnen hebben als doel dat kinderen weinig ontwikkelingsenergie verliezen bij de overgangen tussen peuter- / kinderdagopvang en basisschool, tussen basisschool en buitenschoolse opvang, en tussen basisschool en voortgezet onderwijs. Het zorgen voor doorgaande lijnen heeft ook betrekking op de kleine, dagelijkse schakelmomenten gedurende een dag (bijvoorbeeld van en naar buitenschoolse opvang). Een samenhang in aanpak, visie op de ontwikkeling van een kind en een goede samenwerking tussen professionals, ouders en kind zijn daarbij essentieel.

De partners streven naar een complete dienstverlening, waarbij het team van professionals zorgvuldig de ontwikkeling van ieder individueel kind analyseert en het aanbod daarop aansluit. Daarvoor is een goede programmatische aansluiting of integratie nodig tussen onderwijs, opvang en zorg. Het gedachtegoed is– in de context van kindcentra – dagarrangementen te ontwikkelen met een volledig en doorlopend aanbod van opvang, onderwijs en zorg (van 07.30 uur tot 18.30 uur), dat qua organisatie en inhoud op elkaar aansluit. Daarnaast – en minstens zo belangrijk – maken professionals procesafspraken ter bewaking van die doorlopende leerlijnen. Tot die afspraken behoort de warme overdracht: een mondelinge uitwisseling tussen professionals van pedagogisch relevante informatie over kinderen, in beginsel over ieder kind en met speciale aandacht voor kinderen met een zorgbehoefte (bijvoorbeeld VVE-indicatie). Deze afspraken worden tussen professionals op de locatie gemaakt. De gemeente bewaakt en ondersteunt deze op lokaal niveau.

In het netwerk waarin informatie wordt uitgewisseld en afspraken worden gemaakt over inzet van expertise worden ook andere partners betrokken zoals welzijnswerk, jeugdgezondheidszorg, paramedische diensten en het sociaal team. Afspraken hierover worden op organisatieniveau gemaakt en vastgelegd (gemeente, besturen).

Het fysiek aanwezig zijn van functies en professionals op één locatie versterkt de inhoudelijke samenwerking omdat het ontmoeting faciliteert. Doorlopende leerlijnen mogen niet afhankelijk zijn van de huisvestingslocatie van de partners. In het kader van de kindcentrum-gedachte is het wenselijk informatie over het kind integraal te verzamelen, te borgen en toe te passen ter ondersteuning in de ontwikkeling van elk kind, rekening houdend met relevante aspecten van de AVG.

Thema 2. Vroegsignalering en preventie

Eijsden-Margraten biedt een omgeving waar kinderen gelukkig zijn en zich kansrijk kunnen ontwikkelen. De focus ligt op optimale aansluiting en coördinatie tussen onderwijs, opvang, jeugdgezondheidszorg, (school)maatschappelijk werk en het sociaal team, zodat eventuele problematiek bij kinderen wordt voorkomen of in ieder geval vroegtijdig wordt gesignaleerd. Partners zien vroegsignalering ook als een opdracht te komen tot snelle en niet-bureaucratische opvolging en ondersteuning, zonder wachtlijsten of vertragende invloeden. De gemeente Eijsden-Margraten heeft “Focus op preventie en vroegsignalering binnen het sociaal domein” ook als speerpunt opgenomen in het Coalitieakkoord.

Hulp en ondersteuning bij het voorkomen en vroegtijdig oplossen van problematiek bij kinderen vergt een collectieve aanpak. Organisaties gericht op kinderen en jeugdigen (naast de hierboven genoemde organisaties ook huisartsen, bibliotheekwerk, tiener-/jeugdwerk en verenigingsleven) werken samen met de focus op preventie en lichte hulp. Vanuit een gedeelde visie op opvoeden en opgroeien wordt tussen de scholen en (kind)partners expertise en menskracht (ambulant) gedeeld. Elke organisatie draagt vanuit zijn eigen taak en opdracht en de daarbij behorende specifieke expertise bij aan de kansrijke ontwikkeling van kinderen. Samenwerking geschiedt op basis van gelijkwaardigheid en met respect voor ieders positie.

Partners zetten zich in voorzieningen en activiteiten zo inclusief mogelijk te maken. Dat wil zeggen dat deze beschikbaar, toegankelijk en zo passend mogelijk zijn voor ieder kind, binnen de grenzen van redelijkheid. Voorwaarde is dat de basis-ondersteuningsstructuren op orde zijn. Door krachtige samenwerking krijgt de ambitie verder gestalte.

De knooppunten hebben een centrale functie waar signalen terecht komen, besproken worden en coördinatie plaatsvindt over de inzet van deskundigheid. Ouders en kinderen worden actief betrokken. Een doorgaande lijn naar de thuissituatie zorgt ervoor dat leefwerelden worden verbonden en de eigen kracht binnen het gezinssysteem wordt aangeboord, verstevigd en bestendigd.

De gemeente legt procesafspraken vast in reguliere beleidskaders (o.a. VVE, knooppunten, sociaal team, lokale ontwikkelagenda) en ziet toe op de naleving ervan.

Thema 3. Verbinding met de gemeenschap

Partners maken onderdeel uit van de gemeenschap waar kinderen en hun ouders dagelijks in participeren. Ze beschouwen de omgevingsrelaties als een gezamenlijke pedagogische verantwoordelijkheid, vanuit de opvatting dat deze bijdragen aan talentontwikkeling, verrijking van het dagarrangement, verbinding met de actualiteit, het levend houden van tradities, ontmoeting en participatie.

De teams zoeken verbinding met de gemeenschap en integreren maatschappelijke inzet in hun programma, bijvoorbeeld op thema's als sport, gezondheid, kunst & cultuur en integratie. Het zorgen voor een verrijkte schooldag – ook naschools – maakt dat kinderen in aanraking worden gebracht met zaken die normaliter geen onderdeel vormen van het schoolse curriculum en dat ze van thuis uit soms niet vanzelfsprekend meekrijgen. Dit sluit aan bij stimuleringsbeleid dat ook vanuit de rijksoverheid wordt gevoerd, hoewel dat vooral gericht is op scholen met een achterstandsscore.

Partners coördineren programma's, activiteiten en personele inzet met de directe omgeving en verenigingen. Uitgangspunt is dat lokale samenwerking aansluit bij en bijdraagt aan de educatieve doelstellingen en ambities. Waar mogelijk stemmen partners (pedagogische) normen en waarden af met deze lokale initiatieven. Zij kunnen hierbij gebruik maken van expertise, ervaringen, organisaties en faciliteiten die in de kern aanwezig zijn ter verrijking en ondersteuning van het onderwijsproces. Anderzijds kan een school ruimten en faciliteiten beschikbaar stellen.

Gezamenlijke huisvesting van activiteiten biedt kansen voor het versterken en verduurzamen van een ontmoetingsfunctie, het creëren van een interessante leeromgeving voor de kinderen, het vergroten van de betrokkenheid van jeugd bij de kern en dorpsactiviteiten, het geven van een impuls aan het verenigingsleven en het stimuleren van vrijwilligerswerk.

Thema 4. Duurzaam en toekomstbestendig

Partners streven ernaar dat duurzaamheid een permanent onderdeel vormt in het curriculum. Zij hebben immers een rol in de bewustwording van kinderen, om actief te investeren in een bewuste generatie. Partners zorgen dat hun programma's en activiteiten gericht zijn op het overbrengen van kernwaarden op het gebied van een gezond en duurzaam leefklimaat. Ze werken daarbij samen met bedrijven, instellingen en verenigingen.

Een groene omgeving biedt kansen om kinderen van jongs af aan respect voor de natuurlijke leefomgeving bij te brengen. Niet alleen uit zorg voor behoud van de eigen leefomgeving, maar ook als investering in het behoud van de kwaliteit van de regio waarin deze jeugd opgroeit. Kinderen worden gestimuleerd tot duurzaam denken en doen, waarmee zij ook kunnen ervaren wat zij als individu kunnen bijdragen aan een duurzame omgeving.

Duurzaamheid staat of valt met duurzaam gedrag. Afval scheiden, zuinig omgaan met energie en water is gedrag dat bij kinderen wordt gestimuleerd. Om duurzaamheid geloofwaardig in het curriculum in te passen moet een school zichtbaar duurzaam werken, waar mogelijk in een duurzaam gebouw en met toepassing van duurzame gebouwtechnieken, zoals PV-panelen.

Aandacht voor duurzaamheid en oriëntatie op de toekomst betekent ook onderwijs in goede gebouwen, die de maatschappelijke ambitie zichtbaar en tastbaar maken. Partners in Eijsden-Margraten streven ernaar dat de onderwijshuisvesting vooruit loopt. De huidige onderwijsgebouwen zijn verschillend in aard, omvang en (duurzaamheids)prestatie. De partners delen de verantwoordelijkheid om te komen tot een adequaat en zoveel mogelijk gelijkwaardig kwaliteitsniveau van de gebouwen. De ambities moeten gezamenlijk bepaald worden. De gemeente Eijsden-Margraten heeft in haar beleidsprogramma voor de komende vier jaar opgenomen ernaar te streven “realistisch (te) investeren in duurzaamheid en klimaat op weg naar een energie neutrale toekomst”.

Thema 5. Gezondheid en bewegen

Partners hebben een belangrijke rol bij het bevorderen van een gezonde leefstijl en leefomgeving voor kinderen en het gezin waarin ze opgroeien. Zij kunnen programma’s, activiteiten en voorzieningen richten op een gezonde levensstijl waarin bewegen, gezonde voeding en natuurbeleving centraal staan. Het bevorderen van gezondheid en bewegen wordt geïntegreerd in lesmethoden zoals bewegend leren en buitenonderwijs. Ook wordt voorzien in passend naschools aanbod. Partners zoeken de samenwerking met sport-, cultuur- en natuurverenigingen. Tevens worden maatregelen genomen (schoolgaand) vervoer per fiets en te voet te stimuleren (boven autovervoer).

Partners nemen initiatieven gezondheid en beweging structureel in het onderwijsproces in te bedden. Partners zetten in op professionalisering van de ondersteuning waarbij externe professionals worden betrokken, waar mogelijk in een gezamenlijke aanpak, bijvoorbeeld door het centraal organiseren en inzetten van vakdocenten sport. Actieve samenwerking en afstemming vindt plaats met de jeugdgezondheidzorg, de buurtcoach en het Heuvellandbrede JOGG-programma (jongeren op gezond gewicht).

06 Ordeningsprincipes

Een IHP beantwoordt huisvestingsvragen van schoolbesturen, onder andere waar het gaat om gemeentelijke zorgplicht, in een breder perspectief dan de gemeentelijke verordening toelaat. Toekenningen worden niet gebaseerd op incidentele gebeurtenissen of verplichtingen. Partners maken afspraken voor de langere termijn. Daardoor worden investeringen beter in de tijd voorzien en efficiënter gerealiseerd. Investeringen worden vooruit gepland, waardoor ze (goed) in de financiële ruimte van partners kunnen worden ingepast. Een IHP geeft een nieuwe, meer toekomstvaste dimensie aan zorgplicht en creëert zekerheid en continuïteit.

Afspraken in het IHP Eijsden-Margraten zijn gebaseerd op de strategische thema's uit hoofdstuk 5 en maken gerichte keuzes binnen de wettelijke kaders. Om de brug naar de praktijk te slaan, zijn in dit hoofdstuk ordeningsprincipes beschreven die als meetlat dienen voor de beoordeling van huisvestingsambities op de kortere en langere termijn.

Principe 1. Samenwerking in (integrale) kindcentra

Partners beantwoorden in goede samenwerking de vragen en uitdagingen van ouders en kinderen. Ze bieden middels het samenwerkingsconcept 'kindcentrum' een bestendig en zo compleet mogelijk aanbod voor kinderen van 0 tot 13 jaar (middels dagarrangementen). Keuzes kunnen per kindcentrum verschillen: het aanbod wordt in samenspraak tussen de partners – vanuit een lokale, gezamenlijke missie en visie – gebundeld tot een passend geïntegreerd dienstenpakket. Het aanbod is afgestemd op de behoeften die voortkomen vanuit de maatschappelijke omgeving en bevat minimaal – waar wenselijk en (financieel) haalbaar – onderwijs, peuteropvang, kinderdagopvang en buitenschoolse opvang.

Partners hebben de ambitie om op één gedeelde locatie samen te werken. Het ruimtelijk verbinden van functies en professionals versterkt immers de inhoudelijke samenwerking ten behoeve van het afstemmen van programma's en tijden, het (op een natuurlijke weg) uitwisselen van informatie, het faciliteren van ontmoeting, het laagdrempelig beschikbaar maken van expertise. Daarbij versterkt bundeling van huisvesting de continuïteit en gezonde (financiële) exploitatie van de accommodaties omdat het delen van ruimte(n) efficiëntie en flexibiliteit bevordert. De onderwijshuisvesting is naar behoefte voorzien en in vierkante meters (bvo) vastgesteld. Over de ruimtevraag van kindpartners worden afspraken gemaakt, in relatie tot de ruimtevraag van de school, waarbij in ieder geval wordt voldaan aan de wettelijke vierkante meternormering. Kindpartners hebben een gelijkwaardige positie.

Principe 2. En waar wenselijk in een brede (wijk)voorziening

Elk kindcentrum vervult op natuurlijke wijze een verbinding met de kern en het voedingsgebied. Voor een sluitend (diensten)netwerk biedt een locatie – waar mogelijk en wenselijk – ruimte voor zorg, sport, cultuur, bibliotheekwerk (ten behoeve van leesbevordering), taalscholing voor ouders en andere maatschappelijke activiteiten. Uitgangspunt is dat de activiteiten aansluiten bij de educatieve doelstellingen en ambities van het kindcentrum. Partners werken samen door gedeeld en multifunctioneel gebruik van faciliteiten en ruimten, aansluitend bij de ontwikkeling van 'hoeskoamers[4]' in de gemeente.

[4] Een hoeskoamer (huiskamer) is een ruimte in een gebouw die de sfeer van een huiskamer uitstraalt. De huiskamers zijn bedoeld voor mensen die (nog) zelfstandig wonen en geen indicatie hebben voor dagopvang in een zorgcentrum, maar wel behoefte hebben aan gezelschap. De huiskamers zijn burgerinitiatieven met medewerking en facilitering van de gemeente Eijsden-Margraten.

Het hebben van voldoende ruimte (in omvang, kwaliteit en flexibiliteit) is een voorwaarde. Indien in de kern een vraag naar (maatschappelijke) ruimte ontstaat, kan een flexibele schil in een kindcentrum (kleine overmaat) daar antwoord op geven. Dit mag de levensvatbaarheid en het voortbestaan van bestaand maatschappelijk vastgoed (o.a. gemeenschapshuizen) in de kern niet in gevaar brengen. Om deze reden wordt een ruimtevraag altijd integraal, vanuit maatschappelijk belang bekeken. Daarbij worden bestaande afspraken gerespecteerd.

Partners leggen gedeeld gebruik, medegebruik en verhuur vast in transparante en heldere afspraken, binnen de kaders van wet- en regelgeving en met oog voor de belangen van alle betrokkenen. De gebruikersovereenkomsten en de Vaststellingsovereenkomst uit 2019 – tussen gemeente Eijsden-Margraten en Stichting kom Leren – wordt nageleefd.

Principe 3. Gezond en groen opgroeien

Gebouwen, faciliteiten en activiteiten zijn veilig, toegankelijk en passend. Belemmeringen voor deelname worden zoveel mogelijk weggenomen. Ruimten faciliteren passend onderwijs en inclusiviteit. Lokaal (per locatie) wordt de behoefte aan gedifferentieerde ruimten (zoals overleg-, werk- of stilteplekken) op een adequate manier afgestemd op de wens, rekening houdend met multifunctionele inzetbaarheid. Partners maken per kern andere keuzes.

Spelen, bewegen en het stimuleren van gezond gedrag stellen eisen aan beweegaccommodaties en buitenruimten. Beweegaccommodaties geven ruimte voor het aanleren van een gezonde leefstijl en vernieuwende inzichten over bewegingsonderwijs. Veilige, aantrekkelijke, gevarieerde en uitdagende buitenruimten hebben een duidelijke link naar natuur- en groenbeleving. Voorbeeld is de aanleg van een tiny forest, in samenwerking met IVN. Zo komt ieder kind voor het twaalfde levensjaar in aanraking met de natuur.

Principe 4. Toekomstvast met een scope van dertig jaar

Inspanningen in duurzaamheid van gebouwen zijn verplicht. De wettelijke eisen worden de komende jaren verder aangescherpt vanwege doelstellingen uit het Klimaatakkoord, hergebruik van materialen en toegenomen aandacht voor het binnenklimaat van scholen. De eisen volgens het Bouwbesluit zijn sinds 2021 verhoogd naar BENG (bijna energie neutraal) en Frisse Scholen klasse B (op de onderdelen energieprestatie en luchtkwaliteit). Richting 2050 moeten alle gebouwen volledig klimaatneutraal zijn. Partners in Eijsden-Margraten voelen een maatschappelijke verantwoordelijkheid om voorop te lopen en streven naar een hoger ambitieniveau dan de wettelijke eisen. Ze kiezen voor (door-) ontwikkeling van accommodaties tot klimaatneutrale voorzieningen in 2050 en nemen als scope voor dit IHP een termijn van 30 jaar.

Partners maken huisvestingskeuzes in goede balans tussen maatschappelijke verwachtingen/ambities en toekomstvaste betaalbaarheid. Zij geven elkaar inzicht in de Total Cost of Ownership van een gebouw, waardoor investeringen op een verstandige manier worden gebundeld aan inkomsten en uitgaven (exploitatie en onderhoud). Keuzes, investerings- en uitvoeringsplanning in het IHP moeten immers inzicht bieden in een langjarig perspectief. Dat vraagt commitment van de gemeente Eijsden-Margraten om vanuit zorgplicht verantwoordelijkheid te nemen voor onderwijshuisvestingsvragen via gerichte investeringen in nieuwbouw/renovatie. Het vraagt ook commitment van schoolbesturen door helderheid te bieden over toekomstperspectieven van de scholen in de kernen. Beiden moeten met elkaar in balans zijn.

07 Huisvestingsmaatregelen

In hoofdstuk 2 is de huidige situatie van onderwijs en opvang in de gemeente Eijsden-Margraten beschreven. Belangrijk onderdeel zijn de gebouwelijke QuickScans en de ontwikkeling van de onderwijsvraag (middels leerlingenprognoses). In dit hoofdstuk worden de ordeningsprincipes uit hoofdstuk 6 tegen de bestaande situatie afgezet, waardoor inzicht ontstaat in de wijze waarop de locaties voor onderwijs en kinderopvang voldoen. Het geeft ook de belangrijkste huisvestelijke prioriteiten voor de komende jaren.

Algemeen

Eijsden-Margraten heeft een stabiel onderwijsaanbod. Er is een brede diversiteit aan denominaties en onderwijsconcepten beschikbaar met een goede spreiding van primair onderwijs en kindvoorzieningen. Dit is uitgangspunt voor het plannen van huisvestingsmaatregelen.

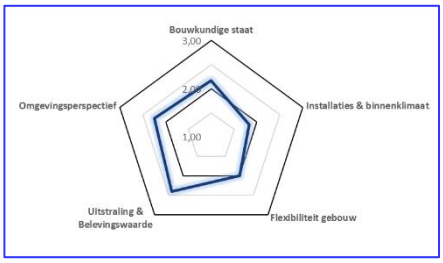
Kern	Basisschool	Bevoegd gezag	Denominatie	Leerlingen 01.10.38
Mesch	OBS Mesch	Gemeente	Openbaar	69
Eijsden	Tangram	kom Leren	Algemeen bijzonder	433
Eijsden	De Cramignon	kom Leren	Rooms-Katholiek	284
Oost Maarland	Sint Jozef	kom Leren	Rooms-Katholiek	72
Gronsveld	Sint Martinus	kom Leren	Rooms-Katholiek	198
Cadier en Keer	De Keerkring	kom Leren	Rooms-Katholiek	241
Margraten	Maurice Rose	kom Leren	Rooms-Katholiek	359
Sint Geertruid	Sint Gertrudis	kom Leren	Rooms-Katholiek	101
Mheer	De Den	kom Leren	Rooms-Katholiek	157
				1.914

De scholen in Eijsden-Margraten vallen onder het bevoegd gezag van schoolbestuur kom Leren, met uitzondering van openbare basisschool Mesch. Opgemerkt wordt dat de gemeente momenteel een proces doorloopt met betrekking tot een aanpassing c.q. toekomstbestendige bestuurlijke inrichting.

Uitgangspunt is dat maatregelen vanwege zorgplicht in permante voorzieningen worden gerealiseerd. Waar niet-structurele vraagstukken of maatregelen ter overbrugging aan de orde zijn, kan tijdelijke huisvesting worden toegepast. Daarbij geldt als voorwaarde dat eindigheid goed wordt vastgelegd.

Mesch (basisschool Mesch)

Eijsden (postcodegebied 6245) heeft 9.595 inwoners, waarvan ongeveer 865 kinderen de basisgeneratie van het primair onderwijs vormen. Van de 4-12 jarigen uit Eijsden kiest 6% voor basisschool Mesch, 46% voor basisschool Tangram, 31% voor basisschool De Cramignon en 7% voor basisschool Sint Jozef. Daarnaast kiest 1% voor andere scholen in de gemeente en stroomt 9% uit naar andere gemeenten (met name naar Maastricht).

De gemeenschap Mesch is onderdeel van postcodegebied Eijsden. De QuickScan geeft basisschool Mesch een gemiddelde score. De (klassieke) gebouwstructuur belemmert gebouwelijke aanpassingen voor modernisering van het onderwijs en dit behoeft aandacht. Voor de volledige scan wordt verwezen naar bijlage 2.

Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in integrale kindcentra

Momenteel is geen peuteropvang, kinderdagopvang of buitenschoolse opvang in de buurt van OBS Mesch gehuisvest. De voormalige kindpartner is gestopt met het aanbieden van buitenschoolse opvang in de school. Leerlingen worden met een busje opgehaald en naar BSO Oiga (in MFA Op de Cour) gebracht. De afwezigheid van een kindpartner belemmert de instroom van leerlingen. Daarom besteedt de school extra aandacht aan het werven van (nieuwe) leerlingen. Recent heeft MIK & PIW Groep besloten in OBS Mesch een BSO te starten, gericht op kinderen uit Mesch en uit Eijsden (die daar momenteel op de wachtlijst staan). MIK & PIW Groep heeft de ambitie om op termijn een aanbod voor peuters te realiseren.

Conclusie: Niet compleet. Vanwege de kleinschaligheid van de school is het (nog) niet mogelijk om het benodigde aanbod te realiseren voor een kindcentrum.

Principe 2: En waar mogelijk in een brede (wijk)voorziening

OBS Mesch is gevestigd in een kleine dorpsgemeenschap. Dorp, ouders en leerkrachten zijn sterk betrokken: de school heeft een centrale plek in het dorp. Waar mogelijk wordt aangehaakt op maatschappelijke zaken die spelen. Zo zijn in het verleden een aantal activiteiten voor de buurt georganiseerd, veelal gericht op tradities uit het dorp.

Conclusie: Voldoet. Met respect voor bestaand maatschappelijk vastgoed wordt een (actieve) verbinding gezocht met de kern.

Principe 3: Gezond en groen opgroeien

OBS Mesch is de enige openbare basisschool in de gemeente. De school is een dorpsschool maar heeft vanwege de denominatie een uitgebreid voedingsgebied. Volgens DUO is 69% van de populatie woonachtig in postcode 6245, 13% in andere kernen en 18% in overige gemeenten. Slechts 15 kinderen zijn woonachtig in Mesch. OBS Mesch onderscheidt zich door haar pedagogische klimaat, door de kleinschaligheid, betrokkenheid en persoonlijke aandacht en is aantrekkelijk voor kinderen die meer aandacht nodig hebben. Het onderwijs is traditioneel ingericht, met groepsoverstijgend werken.

De school mag zich sinds juni 2021 een Gezonde School noemen en stimuleert en motiveert kinderen en ouders om gezond met voeding om te gaan (streven naar bewustwording). Verder is er een focus op de natuur: kinderen gaan naar buiten, ook lessen worden buiten het gebouw gegeven. Voor bewegingsonderwijs wordt gebruik gemaakt van de gymzaal in de kern (die voldoet niet aan de eisen) en ook wordt bewegingsonderwijs verzorgd op het buitenterrein. In de natuurspeeltuin is recent een tiny forest aangelegd.

Conclusie: Goed bereikbaar en onderscheidend aanbod. Kanttekening: Aandacht voor voorziening bewegingsonderwijs.

Principe 4: Toekomstvast met een scope van dertig jaar

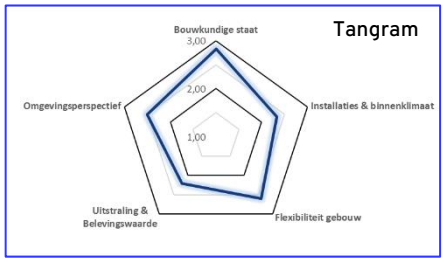
Op teldatum 1 oktober 2022 heeft de school 72 leerlingen (vier groepen) en voor 2038 zijn 69 leerlingen geprognosticeerd. De komende jaren is het leerlingenaantal dus stabiel. Het gebouw voldoet aan de normatieve ruimtebehoefte. Het schoolgebouw is klein (zes lokalen) en verouderd (voldoet niet meer aan het bouwbesluit) maar de ruimten bieden voldoende mogelijkheden om goed onderwijs te geven, passend bij het onderwijsconcept: de gangen zijn op een speelse manier betrokken bij het onderwijs en één tussenlokaal wordt gebruikt zodat kinderen zelfstandig kunnen werken. Het gebouw is fris en heeft een knusse, huiselijke sfeer maar voldoet op de langere termijn niet aan de voorwaarden voor klimaatprestaties en binnenklimaat.

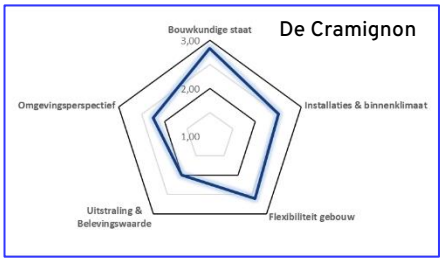
Conclusie: Voor deze uitvoeringsperiode voldoet het gebouw. Op middellange is een aanpassing aan de duurzaamheidseisen noodzakelijk.

Advies
Gebouw voldoet aan de eisen van de gebruikers. De kwaliteit van het gebouw vraagt op termijn maatregelen. Intussen wordt het gebouw als goed huisvader beheerd. Tussentijdse beheersmaatregelen worden – waar mogelijk – gecombineerd met aanpassingen van het gebouw aan de eisen van de tijd (bouwbesluit/verduurzaming maatschappelijk vastgoed).
Te hanteren eindtermijn gebouw: 2030

Eijsden (basisschool Tangram, basisschool De Cramignon)

In postcodegebied 6245 (kern Eijsden) wonen ongeveer 9.595 inwoners. Daarvan behoren circa 865 kinderen tot de basisgeneratie voor het primair onderwijs. Ruim 77% van deze kinderen kiest voor de basisscholen in MFA Op de Cour. De QuickScan geeft voor de twee basisscholen in MFA Op de Cour een relatief hoge score in vergelijking met de andere schoolgebouwen in de gemeente. Zie bijlage 2 voor de volledige beschrijving van de scan.

Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in integrale kindcentra

Basisscholen De Cramignon en Tangram zijn samen met MIK & PIW Groep (POV Roelekeboel, KDV Kwik en Flup en BSO Oiga) en Heuvelland bibliotheken in MFA Op de Cour gevestigd. Dit gebouw is eigendom van de gemeente en wordt via gebruiksovereenkomsten beschikbaar gesteld voor onderwijs. De scholen werken met MIK & PIW groep op inhoud samen, er is een warme overdracht tussen opvang en onderwijs. Door de gecompliceerde opbouw met twee gescheiden basisscholen, biedt het gebouw onvoldoende flexibiliteit voor meervoudig ruimtegebruik.

Kom Leren heeft (eerder) voor basisschool Tangram een leerlingenstop ingesteld: per kalenderjaar wordt een begrensd aantal leerlingen aangenomen. Aanleiding was het ervaren gebrek aan ruimte, waardoor de onderwijsvisie (en daaraan gekoppelde activiteiten) onder druk kwamen. Daardoor ontstond ruimte voor groei van de Cramignon. De scholen zijn nu gelijkwaardig in omvang. De keuzevrijheid voor ouders is in stand gebleven.

De scholen kampen met een structureel gebrek aan ruimte en flexibiliteit. Door de structuur van het gebouw zijn de mogelijkheden beperkt om in de ruimtevraag te voldoen zonder afbreuk te doen aan de integraliteit van het aanbod. Ook MIK & PIW Groep ervaart een structurele uitbreidingsbehoefte van KDV Kwik en Flup en BSO Oiga. Daarom (onder andere) en om in te spelen op de resterende wachtlijst van kinderen uit Eijsden, heeft MIK & PIW Groep besloten in OBS Mesch een inpandige BSO te starten. Ook maakt ze gebruik van de kantine van de voetbalclub voor BSO, waarbij de sportvelden voor activiteiten gebruikt (voordeel). MIK & PIW Groep wil intensief samenwerken met de scholen, maar de opbouw van het gebouw beperkt deze mogelijkheden. In het verleden heeft dit ertoe geleid dat versterkende functies uit het gebouw zijn verdreven.

Nb.: In de kern zijn ook andere voorzieningen voor kinderdagopvang en buitenschoolse opvang gevestigd. Hiermee voorziet zowel MFA Op de Cour als Eijsden in een breed aanbod voor kinderen tussen de 0 en 13 jaar.

Conclusie: Compleet aanbod in de kern beschikbaar. De groei van het aantal leerlingen leidt tot (beperkte) zorgplicht maar door de constructie van het gebouw is het ingewikkeld om deze in MFA Op de Cour in te vullen en een compleet en flexibel aanbod te realiseren. Ook is er ruimtegebrek voor peuteropvang, kinderdagopvang (wachtlijst) en buitenschoolse opvang (op een andere locatie).

Principe 2: En waar mogelijk in een brede (wijk)voorziening

Tussen partners bestaat een goede inhoudelijke samenwerking. Toch kunnen ze nauwelijks gebruik maken van elkaars ruimten, ieder heeft eigen ruimtes. Uitzondering zijn de peuterspeelzaal, theaterzaal en gymzalen. Partijen hebben een goede relatie met het dorp en sluiten uitstekend aan bij de sterke tradities van Eijsden en spelen daar actief op in. Ze zijn goed zichtbaar en zoeken inhoudelijke samenwerking met sportverenigingen, verzorgingshuis, harmonieën, etc. ter ondersteuning van activiteiten. Die beschikken vaak over eigen voorzieningen dus de ruimtelijke samenwerking is beperkt.

In het verleden waren dorpsgerichte en bovenlokale voorzieningen in Op de Cour gehuisvest, zoals Trajekt, de GGD, logopedie, et cetera. Vanwege de voortdurende leerlingengroei zijn deze functies uit het gebouw verwijderd om ruimte te maken voor onderwijs. Dit doet afbreuk aan de gewenste ontwikkeling, waarbij functies in het belang van het kind gebundeld worden in MFA Op de Cour.

Conclusie: Voldoet niet. In de MFA zijn belangrijke kindgerichte voorzieningen niet (meer) aanwezig.

Principe 3: Gezond en groen opgroeien

De beide basisscholen hebben Eijsden als voedingsgebied: gemiddeld komt 94% uit de eigen kern, de rest is woonachtig in andere kernen van de gemeente (3%) of in andere gemeenten. De scholen zijn onderscheidend van elkaar.

Basisschool Tangram profileert zich op creativiteit, zowel in de praktijk (vakleerkracht beeldende vorming en atelierruimte) als in het onderwijs (wekelijkse voordracht, schoolkamp, opdrachten in het kader van presenteren, samenwerken en communiceren). Basisschool De Cramignon zet in op beweegschool: er is twee keer per week bewegingsonderwijs met een vakkracht, er zijn bewegende leeractiviteiten en er is aandacht voor lichamelijke ontwikkeling bij de inrichting van de school (beweegsymbolen, zitballen, wiebelkrukken en staande bureaus).

De MFA beschikt over inpandige gymzalen en is ruim voldoende capaciteit om aan de vraag te voldoen. De gymzalen en speelzalen worden ook buiten schooltijd intensief gebruikt (middels verhuur). De specifieke relatie van beide scholen met een groene omgeving is vanwege de ligging in de nieuwbouwwijk een ontwikkelpunt.

Conclusie: Voldoende, onderscheidend aanbod centraal in de wijk.

Principe 4: Toekomstvast met een scope van dertig jaar

MFA Op de Cour, gerealiseerd in 2009, is juridisch eigendom van de gemeente. De MFA heeft een bruto vloeroppervlakte (bvo) van 6.008 m² bvo. De gemeente geeft Stichting kom Leren het gebruiksrecht voor het onderwijsgedeelte en het bijbehorende terrein. Het onderwijsdeel heeft een oppervlakte van 4.098 m² bvo (het overige deel is dus 1.910 m² bvo). Het gebouw heeft een traditionele vorm met brede gangen waaraan de lokalen zijn gesitueerd. In basisschool Tangram zijn tussen twee reguliere klaslokalen kleinere “cabinet”-ruimten geplaatst, bedoeld om kinderen zelfstandig te laten werken. Door ruimtegebrek worden deze soms gebruikt om aan kleinere groepen onderwijs te geven.

Op teldatum 1 oktober 2022 hebben de scholen gezamenlijk 704 leerlingen, dat staat voor een normatief recht op ruimte van 3.941 m² bvo (uitgaande van twee BRIN-nummers en twee keer een vaste voet). Uit prognoses blijkt dat de beide basisscholen in 2038 een leerlingenpotentieel van 717 leerlingen hebben. Daardoor is er sprake van gemeentelijke zorgplicht om in extra onderwijsruimte te voorzien. Daarnaast ervaren beide scholen alsook de kindpartner in de huidige situatie een ruimtekort om in te spelen op leerlingenontwikkelingen.

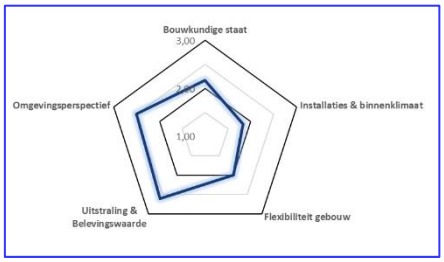
De gebouwstructuur biedt weinig flexibiliteit. Niet-functionele ruimten (zoals gangen) zijn niet goed te gebruiken voor onderwijs en dit belemmert beide scholen in hun onderwijsconcept. De toename van het aantal leerlingen uit Hoefveld leidt tot problemen doordat de groei van jonge leerlingen op termijn tot een niet plaatsbare ruimtevraag voor oudere groepen leidt. Daarbij is de samenwerking tussen de twee scholen ruimtelijk ingewikkeld door de centrale ligging van de gymzalen. En het ruimtelijk delen van voorzieningen van de scholen met de kindpartner is ingewikkeld te realiseren. MFA Op de Cour blijft op langere termijn kampen met ruimtevraagstukken, die afbreuk doen aan de gewenste kwaliteit van dienstverlening.

Conclusie: Voldoet niet.

Advies
MFA Op de Cour is een relatief jong en kwalitatief goed gebouw. Bouwheer was woningsticht Servatius. Het is ontstaan in een periode dat twee concurrerende scholen vooral de eigenheid accentueerden. Daarnaast was in die tijd geen sprake van een intensieve inhoudelijke samenwerking met kindpartners. In praktische zin heeft de ontwikkeling van de afgelopen jaren ertoe geleid dat er een serie van maatregelen is genomen om in het gebouw voldoende (kwantitatief) ruimte voor onderwijs te houden. Daarbij is de kwaliteit van de gewenste samenhang onder druk gekomen. Gezien de groei van de leerlingenpopulatie is te verwachten dat deze ontwikkeling doorzet. Daarom is het van belang om het gebouw (inhoudelijk en ruimtelijk) aan te passen aan de gewijzigde situatie en dit op basis van een doordacht programma van eisen hoge prioriteit te geven.
Te hanteren eindtermijn gebouw: 2049

Oost Maarland (basisschool Sint Jozef)

Eijsden (postcodegebied 6245) heeft 9.595 inwoners, in Oost Maarland zijn circa 930 mensen woonachtig. Van de 4-12 jarigen uit Eijsden kiest 7% voor basisschool Sint Jozef. Dec QuickScan geeft basisschool Sint Jozef een gemiddeld score. Voor de volledige beschrijving van de scan wordt verwezen naar bijlage 2.

Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in integrale kindcentra

Basisschool Sint Jozef is gelegen is Oost Maarland. Het gebouw voorziet naast onderwijs ook in BSO ooch aont hoes. Zij huren één ruimte binnen de school. De school heeft geen vaste partner voor peuteropvang en kinderdagopvang.

In Oost Maarland ligt ook een particuliere kinderdagopvang (KDV Klein Marland) en er is dus een breed aanbod voor kinderen van 0 tot en met 12 jaar. De school zoekt graag de inhoudelijke verbinding met KDV Klein Marland, vanwege hun gerichtheid op educatie. Ook zoeken ze de verbinding met Eijsden (wat heeft het kind nodig?). Oost Maarland beschikt niet over een peuteropvang.

Conclusie: Niet compleet. Vanwege de kleinschaligheid van de school beschikt de kern niet over het volledige aanbod voor een kindcentrum.

Principe 2: En waar mogelijk in een brede (wijk)voorziening

De verbondenheid met het dorp is groot. Het team van de school is grotendeels afkomstig uit het dorp en al lang aan de school verbonden is. De school doet vanzelfsprekend mee met tradities uit het dorp (bijvoorbeeld processie, communie, kerstviering met senioren van De Bron). De gemeenschap is betrokken bij (behoud van) de school.

Conclusie: Voldoet. Met respect voor bestaand maatschappelijk vastgoed wordt een (actieve) verbinding gezocht met de kern.

Principe 3: Gezond en groen opgroeien

Gemiddeld is 81% van het leerlingenaantal van de basisschool woonachtig in de kern, ongeveer 8% woont in de andere kernen van de gemeente (met name Gronsveld) en 11% komt uit de omliggende gemeenten (met name uit Maastricht). De populatie is divers (inclusief kinderen uit een achterstandssituatie en anderstaligen). De opname van zorgleerlingen is vanzelfsprekend.

De school heeft gekozen voor een onderscheidende lesmethode met groepsdoorbrekend, projectmatig/thematisch en betekenisvol leren. Ouders worden actief betrokken. Door de kleinschaligheid is de school een veilige haven voor kinderen en het team ervaart het als haar opgave om dit te handhaven. De gymzaal bij de school is verouderd maar voldoet. De school maakt er veel gebruik van, ook voor diverse activiteiten (bijvoorbeeld dansen, knutselen). In de groene omgeving is een (te) grote speelplaats aanwezig, met veel groen en een tiny forest. De buitenruimte wordt gebruikt voor (buiten)onderwijs.

Conclusie: Goed bereikbaar en onderscheidend aanbod.

Principe 4: Toekomstvast met een scope van dertig jaar

Basisschool Sint Jozef had op 1 oktober 2022 een leerlingenaantal van 75. Conform prognoses van Pronexus bedraagt het potentieel (over 15 jaar) circa 72 leerlingen. Hiermee blijft het leerlingenaantal op de school de komende jaren stabiel. Het (normatief) ruimteoverschot blijft ongeveer 200 m² bvo.

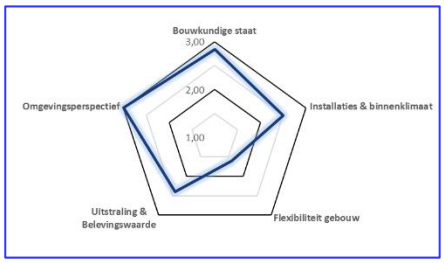
De school is in 1975 gerealiseerd. Afgelopen jaren zijn diverse inspanningen verricht voor het verbeteren van het schoolgebouw (zowel aan de binnen- als buitenkant). Zo is de centrale hal van het gebouw vernieuwd en voorzien van een keukenblok, voor kooklessen aan de leerlingen. Het gebouw kent beperkingen maar past bij het onderwijsconcept. De school denkt vooral in mogelijkheden die het gebouw en de buitenruimte biedt.

Conclusie: Voor deze uitvoeringsperiode voldoet het gebouw. Op middellange is een aanpassing aan de duurzaamheidseisen noodzakelijk.

Advies
De kwaliteit van het gebouw vraagt op termijn maatregelen. Intussen wordt het gebouw als goed huisvader beheerd. Tussentijdse beheersmaatregelen worden – waar mogelijk – gecombineerd met aanpassingen van het gebouw aan de eisen van de tijd (bouwbesluit/verduurzaming maatschappelijk vastgoed).
Te hanteren eindtermijn gebouw: 2030

Gronsveld (basisschool Sint Martinus)

Grondsveld heeft 2.950 inwoners en 186 kinderen vormen de basisgeneratie van het primair onderwijs.

Bijna 73% van de kinderen kiest voor de basisschool in het gebied, 9% kiest voor andere basisscholen in de gemeente (voornamelijk in Eijsden) en 18% stroomt uit de gemeente Maastricht. De QuickScan geeft een goede score. Het gebouw dateert uit 2015 en voorziet in de ruimtelijke, functionele en technische wensen van het onderwijsconcept. Aandachtspunt betreft de ruimtebehoefte versus de beschikbare ruimtecapaciteit. Voor de volledige beschrijving van de scan wordt verwezen naar bijlage 2.

Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in integrale kindcentra

Basisschool Sint Martinus is onderdeel van MFA Ièn de bleuj, samen met POV 't Huepke, BSO Gronsveld, Koninklijke Schutterij Sint Sebastianus, het huiskamerproject en de parochie. MFA Ièn de bleuj beschikt niet (inpandig) over kinderdagopvang. Onderwijs en opvang werken samen en realiseren een goede doorstroom. Beide werken volgens de methode Speelplezier met een (nauwe) verbinding voor de emotionele ontwikkeling van het kind. De school heeft de ambitie om vroeg betrokken te zijn in het voortraject, om doorgaande leer- en ontwikkellijnen te bevorderen.

Buiten de MFA is kinderopvang Öppendöpke in Gronsveld gevestigd. MFA-partners werken daar inhoudelijke niet mee samen, er is wel contact / afstemming over praktische zaken. Gronsveld beschikt over een volledig aanbod voor kinderen van 0 tot en met 12 jaar.

Conclusie: Binnen de MFA is het aanbod niet compleet. Er is echter een compleet aanbod binnen Gronsveld. De kern beschikt over het brede aanbod voor een kindcentrum.

Principe 2: En waar mogelijk in een brede (wijk)voorziening

De school zoekt actief verbinding met educatieve activiteiten uit het dorp (zoals de schutterij, heemkundevereniging Grueles etc.). De vraag en verwachtingen uit het dorp zijn hoog. De school wil bewuster dan voorheen omgaan met deelname aan activiteiten. De educatieve meerwaarde is criterium voor de school.

MFA Ièn de bleuj biedt – naast onderwijs en opvang – ruimte voor andere maatschappelijke voorzieningen. De schutterij heeft een eigen opslag in de kelder, de pastoor heeft een spreekkamer en er is een huiskamer in het gebouw gesitueerd. Gemeente en school maken medegebruik van de huiskamer (extra uitwijk als werk- of spreekruimte). Het sanitair wordt gedeeld. Tijdens schooldagen maakt POV 't Huëpke (in de ochtend) gebruik van de ruimte van BSO Gronsveld.

Conclusie: Voldoet. Het gebouw biedt – naast onderwijs en opvang – ruimte voor andere voorzieningen, die veelal in gedeeld gebruik worden ingezet.

Principe 3: Gezond en groen opgroeien

De school onderscheidt zich met de methode “The leader in me”, gebaseerd op het gedachtegoed van Stephen Covey. De methode is gericht op het ontwikkelen van eigenaarschap. Het doel is niet om meer leerlingen te trekken, maar om bestaande leerlingen handvaten mee te geven. Het bewegingsonderwijs is georganiseerd in de inpandige gymzaal. Deze wordt buiten schooltijd ook aan andere verenigingen verhuurd (o.a. aan een gymnastiek- en dansclub). Het buitenterrein van de school is ingericht met een natuurtuin en tiny forest. Inwoners van Gronsveld worden betrokken bij het onderhoud.

Conclusie: Goed bereikbaar en onderscheidend aanbod.

Principe 4: Toekomstvast met een scope van dertig jaar

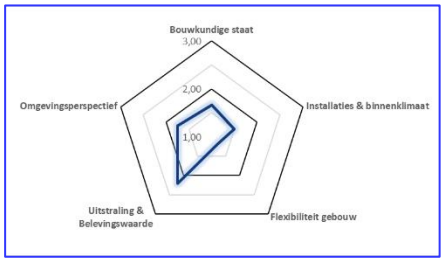
Basisschool Sint Martinus had op 1 oktober 2022 een leerlingenaantal van 173. Het normatieve recht op ruimte is met 1.070 m² bvo veel kleiner dan de 1.500 m² bvo van het schooldeel. In 2038 is het verwachte leerlingenaantal 198 en daarmee neemt de overmaat af tot circa 300 m² bvo. Het gebouw dateert uit 2014 en bij de bouw is rekening gehouden met het onderwijsconcept. Momenteel worden alle ruimtelijke mogelijkheden benut en worden geen knelpunten ervaren.

Conclusie: Voldoet met dien verstande dat het gebouw niet voldoet aan de toekomstige duurzaamheidseisen.

Advies
Kwaliteit van het gebouw voldoet. Intussen wordt het gebouw als goed huisvader beheerd, waarbij tussentijdse beheersmaatregelen waar mogelijk steeds worden gecombineerd met aanpassingen van het gebouw aan de eisen van de tijd (bouwbesluit/verduurzaming maatschappelijk vastgoed)
Te hanteren eindtermijn gebouw: 2054

Cadier en Keer (basisschool De Keerkring)

Cadier en Keer heeft 3.470 inwoners, waarvan 214 kinderen de basisgeneratie van het primair onderwijs vormen. Circa 80% van de 4-12 jarigen uit de kern kiest voor de basisschool in Cadier en Keer, 18% stroomt uit naar andere gemeenten (voornamelijk naar Maastricht).

De Keerkring heeft krijgt in de QuickScan een score onvoldoende. De bouwkundige kwaliteit is slecht en het gebouw sluit ruimtelijk minder goed aan bij het onderwijsprogramma. Vanwege de gebouwelijke kwaliteit krijgt deze school een hoge prioriteit voor verbetering. Voor de volledige beschrijving van de scan wordt verwezen naar bijlage 2.

Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in integrale kindcentra

Basisschool De Keerkring is met POV Pinokkio gehuisvest aan de Groenstraat te Cadier en Keer. De school is – voor het Heuvelland – aangewezen voor onderwijs aan kinderen uit Oekraïne (taalklassen). In het naastgelegen KinderCentrum Mergelland zijn kinderdagopvang en buitenschoolse opvang gevestigd. De kern heeft daarmee een breed aanbod voor kinderen tussen de 0 en 12 jaar. Tussen de verschillende partners is er actieve samenwerking, die vooral inhoudelijk is: er worden niet of nauwelijks ruimten gedeeld.

Conclusie: Compleet aanbod in de kern beschikbaar. Kanttekening: Kinderdagopvang en buitenschoolse opvang zijn buiten de basisschool gehuisvest.

Principe 2: En waar mogelijk in een brede (wijk)voorziening

Cadier en Keer heeft een gemeenschapshuis 't Keerhoes, waar veel vele verenigingen[5] gebruik van maken. De school vult dit aanbod aan: leegstaande ruimten worden ingezet voor verenigingen als IVN, jeugdfanfare en schaakclub. Ook organiseren wijkbewoners (plaatselijke kunstenares) activiteiten (o.a. creatieve middagen) en is in de basisschool een huiskamer voor de wijk. De school heeft naast peuteropvang geen inpandige samenwerkingspartners voor zorg of welzijn. In voorkomende gevallen werkt de school samen met de gemeenschap en met voorzieningen van het eigen schoolbestuur, de gemeente en de regio.

Conclusie: Voldoet. Met respect voor bestaand maatschappelijk vastgoed wordt een (actieve) verbinding gezocht met de kern.

Principe 3: Gezond en groen opgroeien

Basisschool De Keerkring handelt volgens de (zelfontwikkelde) onderwijsmethode WereldOriëntatie, onderzoekend leren (3) en STaal (ook wel WO3ST). De school wil de bredere regio bedienen (bijvoorbeeld door de taallessen) maar heeft primair Cadier en Keer als voedingsgebied. Ongeveer 79% van de leerlingen is woonachtig in de eigen kern, 11% in de andere kernen van Eijsden-Margraten (met name in Bemelen) en 10% in omliggende gemeenten (met name leerlingen uit de gemeente Valkenburg aan de Geul). Voor bewegingsonderwijs maakt de school gebruik van de gymzaal in de straat.

Conclusie: Goed bereikbaar en onderscheidend aanbod.

Principe 4: Toekomstvast met een scope van dertig jaar

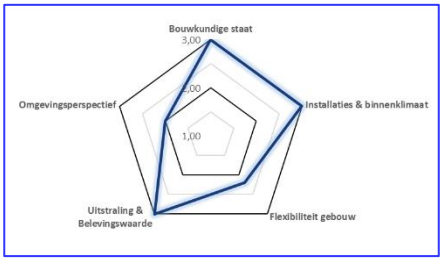
Op teldatum 1 oktober 2021 had basisschool De Keerkring 198 leerlingen. Volgens prognoses van Pronexus (mei 2022) heeft de school in 2038 een potentieel van 241 leerlingen. Het normatief ruimteoverschot blijft op lange termijn bestaan. Het schoolgebouw is in 1962 gerealiseerd en in 2000 gerenoveerd. Het is in slechte bouwkundige staat en sluit ruimtelijk-functioneel onvoldoende aan op de eisen van hedendaags onderwijs. Het gebouw is 'statisch' met een ouderwetse klaslokalen-structuur. Door de dragende wandenstructuur zijn aanpassingen slechts beperkt mogelijk en duur.

Conclusie: Voldoet niet.

Advies
Het aanbod in de kern is voldoende, goed gespreid en samenhangend gehuisvest. De dienstverlening is maatschappelijk relevant en inhoudelijk van goede kwaliteit. Het samenspel voldoet aan de vraag, alle partners zijn tevreden en willen dicht bij elkaar en met elkaar blijven samenwerken. Het schoolgebouw voldoet echter niet meer aan redelijke eisen van deze tijd in ruimtelijk, bouwkundig, functioneel en technisch opzicht. Om het gebouw te laten voldoen aan de huidige eisen zijn ingrijpende maatregelen ten aanzien van de gebouwschil, structuur en installaties nodig. Voor basisschool De Keerkring is zorgplicht aan de orde om te komen tot een kwalitatief hoogwaardig geïntegreerd aanbod. Daarbij ligt nieuwbouw voor de hand. Tevens de kans aangrijpen om – waar mogelijk en wenselijk – het aanbod aan te vullen met andere zorg- en welzijnspartners.
Te hanteren eindtermijn gebouw: 2023

[5] Zoals Fanfare en drumband Sint Blasius, CV de Klenderaire, Stichting Hierezietting Keer, Vereniging Tot Natuurbehoud (VTN), Zij Actief, Toneelclub de Roezekoile, Historische Kring, Gospelkoor Asempa en o.a. sport-, bewegings-, yoga-, bridge- en studieclubs.

Margraten (basisschool Maurice Rose)

In Margraten wonen 3.865 inwoners, waarvan 306 kinderen tot de basisgeneratie behoren. Bijna 88% van deze kinderen kiest voor de Maurice Rose. Ook kiezen kinderen voor andere scholen in de gemeente (2%) of omliggende gemeenten (10%). De QuickScan geeft een relatief goede score. Aandachtspunt betreft is de ruimtebehoefte van de school in relatie tot de wens om de kindpartner inpandig en in een relatie met de school te huisvesten. Voor de volledige beschrijving van de scan wordt verwezen naar bijlage 2.

Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in integrale kindcentra

Basisschool Maurice Rose is onderdeel van MFA De Hoven. In het gebouw zijn – naast onderwijs – POV Humpie Dumpie, BSO Margraten, een sporthal, de bibliotheek en Scouting Margraten gehuisvest. De GGD is in een naastgelegen voorziening gelegen, evenals een ander deel van de Scouting Margraten. MFA De Hoven beschikt niet (inpandig) over kinderdagopvang. KDV Bim Bam, dat recent is overgenomen door Stichting Spelenderwijs, is in de nabijheid van de MFA gelegen.

Het onderwijsdeel is onderverdeeld in drie leerpleinen die de centrale plekken vormen voor een aantal groepen van onder-, midden-, of bovenbouw. De samenstelling van groepen is redelijk traditioneel ingericht, op leerjaar. Bewust wordt gekozen voor kleine groepen (circa 25 kinderen) waar dit financieel mogelijk is. Partners werken inhoudelijk goed samen, waarbij de ruimtelijke positie van GGD en Scouting een aandachtpunt is. Kindpartner MIK & PIW Groep heeft een wachtlijst en overweegt een nieuwe vorm van buitenschoolse opvang, Naast een speellokaal worden (flexibele) werk-/spreekruimten gemist (bv. voor ambulant begeleider, en kinderen in afzondering). Nu wordt de teamkamer gebruikt of de BSO-ruimte, maar dat is niet geschikt. Uit de inhoudelijke samenwerking met de GGD is meer te halen. Aanpassing van het gebouw is in onderzoek met de intentie om tot een betere samenwerking te komen en om recht te doen aan ruimtevragen.

Margraten beschikt verder over één (particuliere) locatie voor kinderdagopvang. Daarmee is er nauwelijks samenwerking. De kern heeft een breed aanbod voor kinderen van 0 tot en met 12 jaar.

Conclusie: Vrijwel compleet, met dien verstande dat kinderdagopvang buiten MFA De Hoven gehuisvest. Het is wenselijk in MFA De Hoven ruimte te voorzien voor KDV Bim Bam.

Principe 2: En waar mogelijk in een brede (wijk)voorziening

Het merendeel van de leerlingen van basisschool Maurice Rose is woonachtig in de eigen kern Margraten (83%). Daarnaast woont 7% in ander kernen van de gemeente Eijsden-Margraten (met name in Scheulder) en 10% in omliggende gemeenten. Vooral kinderen uit Gulpen-Wittem (7%) en Valkenburg aan de Geul (3%) kiezen voor de school in Margraten. In MFA De Hoven is geen wijkfunctie aanwezig.

De school ligt naast de voetbalvelden, grenst aan het buitengebied en is goed bereikbaar via twee woonkernen. Margraten is een hechte gemeenschap met veel verenigingen. Er is nauwe samenwerking met de parochie (ten behoeve van de communie en vormsel) en harmonie (muziek- en instrumentenles voor groep 5). Hierdoor ontstaat soms een aanvullend ruimtetekort.

Conclusie: Voldoet.

Principe 3: Gezond en groen opgroeien

MFA De Hoven biedt ruimte voor verschillende aanvullende maatschappelijke voorzieningen. De school merkt dat leerlingenzorg toeneemt op het gebied van didactiek en gedrag (bijvoorbeeld agressie). Dit kan in de toekomst tot een aanvullende ruimtevraag leiden voor overleg-, werk- of stilteplekken. Alle groepen gebruiken de inpandige sporthal voor de gymlessen.

De buitenruimte wordt steeds meer ingezet voor buitenonderwijs. In de pauze kunnen leerlingen gebruik maken van het speelterrein (met kabelbaan en schommel) en extra terrein ('vierde veld'): grasveld dat door de buurt, gemeente en school is ingericht. Hier is ook een tiny forest gerealiseerd door bovenbouwleerlingen. De school beschikt tevens over een binnentuin (patio), te gebruiken voor bijeenkomsten en bewegend leren. Ook heeft elke groep toegang tot een balkon om aldaar lekker in de buitenlucht te werken.

Conclusie: Voldoet: goed bereikbaar en onderscheidend aanbod.

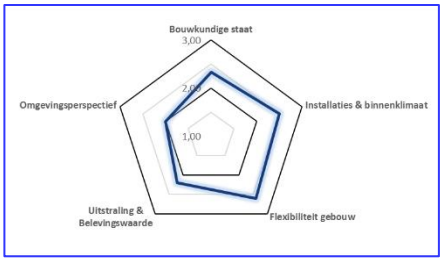
Principe 4: Toekomstvast met een scope van dertig jaar

Basisschool Maurice Rose biedt onderwijs aan 321 leerlingen. Pronexus berekent het potentieel (over 15 jaar) op 359 leerlingen. Tussentijds laten de leerlingenprognoses een piek zien tot bijna 370 leerlingen. Het huidige ervaren ruimtetekort (normatief is sprake van een passend gebouw) zal toenemen tot circa 200 m² bvo (tussentijds tot circa 250 m² bvo). Wegens groeiende leerlingenaantallen heeft schoolbestuur kom Leren in 2021 besloten de speelzaal tijdelijk te gebruiken als onderwijsruimte. Door de aanhoudende leerlingengroei is de maximale invulling bereikt. Het schoolbestuur heeft bij de gemeente een spoedaanvraag ingediend omdat zij het gebouw niet meer toereikend achten. De school voorziet groei met een 15e en 16e groep en heeft behoefte aan een speellokaal en extra spreek-/werkkamers. Ook de BSO ervaart een nijpend ruimtetekort.

Conclusie: Voldoet niet.

Advies
Basisschool Maurice Rose is in een relatief jong en goed gebouw gehuisvest, gericht op de inhoudelijke samenwerking met de kindpartner en maatschappelijke partners. In praktische zin heeft de leerlingenontwikkeling geleid tot gebouwelijke maatregelen om voldoende (kwalitatieve) ruimte voor onderwijs te behouden. Daarbij is de gewenste samenhang onder druk komen te staan. Gezien de (stijging in) de leerlingenprognoses alsmede de inhoudelijke ambitie van de partners, is het van belang om het gebouw (inhoudelijk en ruimtelijk) aan te passen. Prioriteit ligt aan een doordacht en samenhangend programma van eisen.
Te hanteren eindtermijn gebouw: 2053

Sint Geertruid (basisschool Sint Gertrudis)

Sint Geertruid (postcode 6265) heeft 1.420 inwoners. Hiervan vormen 130 kinderen de basisgeneratie van het primair onderwijs. Van de 4-12 jarigen uit Eijsden kiest 71% voor basisschool Sint Gertrudis, 9% voor andere scholen in de gemeente en stroomt 19% uit naar andere gemeenten. Conform de QuickScan heeft de school een gemiddelde score. Voor de volledige beschrijving van de scan wordt verwezen naar bijlage 2.

Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in integrale kindcentra

In basisschool Sint Gertrudis is POV Oos Heukske en een huiskamer gevestigd. De inpandige ligging bevordert en vergemakkelijkt doorstroom en warme overdracht tussen opvang en onderwijs. Partners ervaren de samenwerking als goed. Ze hebben de intentie om de samenwerking inhoudelijk te verbeteren.

De school heeft een jeugdbibliotheek in de helft van een lokaal. De andere helft wordt gebruikt voor het geven van groepsinstructies. Sint Geertruid beschikt niet over kinderdagopvang en buitenschoolse opvang. Voor buitenschoolse opvang maken kinderen gebruik van BSO De Den.

Conclusie: Niet compleet. Gezien de kleinschaligheid van de school beschikt de kern niet over het volledige aanbod voor een kindcentrum.

Principe 2: En waar mogelijk in een brede (wijk)voorziening

De school zoekt de verbinding met het dorp en andere verenigingen in de omgeving. Zo bestaat een goede samenwerking met de carnavalsvereniging, fanfare, tennis-, voetbal- en dansclub. De sportverenigingen worden ook betrokken bij sportdagen. Waar mogelijk wordt aangehaakt op maatschappelijke zaken die spelen.

Er is een huiskamer ingericht voor ouderen, met keuken en eigen meubilair. Op donderdag is een vaste bezetting, daarnaast één keer in de twee weken op dinsdag. De voorziening is multifunctionele ruimte, wanneer de ruimte niet wordt gebruikt door de ouderen, maakt de school er gebruik van. Hier zijn goede contractuele afspraken over gemaakt.

Conclusie: Voldoet. Met respect voor bestaand maatschappelijk vastgoed wordt een (actieve) verbinding gezocht met de kern.

Principe 3: Gezond en groen opgroeien

Sint Gertrudis heeft de eigen kern als belangrijkste voedingsgebied: 93% woont daar en 7% komt uit andere kernen (met name Eckelrade). De school heeft betrokken leerkrachten, een betrokken oudervereniging en is zelf nauw betrokken bij het dorp.

De leerlingen zijn gegroepeerd in (grote) combinatiegroepen. Ze mogen kinderen meedenken, meedoen en meebepalen. Ingezet wordt op eigenaarschap, van zowel kinderen als leerkrachten. Er heerst een goed pedagogisch klimaat, zonder methode. Het relatief nieuwe, enthousiaste team kijkt en luistert naar de behoeften van het kind. De leerkrachten zijn gedreven om kwaliteit te leveren. De school heeft behoefte aan een stiltelokaal, dat wordt in de huidige situatie gemist.

Voor het bewegingsonderwijs wordt gebruik gemaakt van de gymzaal in de straat. Een deel van de buitenruimte is ingericht met een tiny forest.

Conclusie: Goed bereikbaar en onderscheidend aanbod.

Principe 4: Toekomstvast met een scope van dertig jaar

Basisschool Sint Gertrudis had op 1 oktober 2022 een leerlingenaantal van 99. Conform prognoses van Pronexus bedraagt het potentieel (over 15 jaar) 101 leerlingen, het leerlingenaantal blijft stabiel. Het (normatief) ruimteoverschot is ongeveer 175 m^2 bvo. De school ervaart een ruimtetekort: er zijn weinig spreekruimtes. De (te kleine) kantoren zijn in gebruik door de directeur, locatieleider en intern begeleider. Een persoonlijk gesprek met een ouder voeren is lastig. Voor externe partners die (aanvullende) ondersteuning bieden aan kinderen is geen ruimte beschikbaar. De hal wordt gebruik als werkplek en de hoeskamer wordt in de ochtend gebruikt als stiltelokaal.

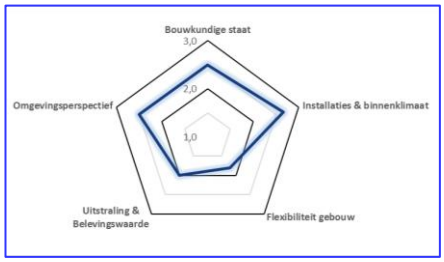
De school is oud, gerealiseerd in 1968. De afgelopen jaren zijn inspanningen verricht voor verbetering. Het gebouw kent beperkingen maar is goed ingericht voor het onderwijsconcept.

Conclusie: Voor deze uitvoeringsperiode voldoet het gebouw. Op middellange is een aanpassing aan de duurzaamheidseisen noodzakelijk.

Advies
De kwaliteit van het gebouw voldoet. Het gebouw wordt als goed huisvader beheerd. Tussentijdse beheersmaatregelen worden – waar mogelijk – gecombineerd met aanpassingen van het gebouw aan de eisen van de tijd (bouwbesluit/verduurzaming maatschappelijk vastgoed).
Te hanteren eindtermijn gebouw: 2030

Mheer (basisschool De Den)

Noorbeek, Mheer en Banholt hebben samen 2.995 inwoners. Hiervan vormen ongeveer 163 kinderen de basisgeneratie van het primair onderwijs. Van de 4-12 jarigen uit de kernen kiest 81% voor basisschool De Den in Mheer, 9% voor andere scholen in de gemeente en 10% stroomt uit naar andere gemeenten. De QuickScan geeft basisschool De Den een gemiddelde score. Voor de volledige beschrijving van de scan wordt verwezen naar bijlage 2.

Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in integrale kindcentra

De Den is medio 2016 ontstaan uit het samengaan van basisschool St. Joseph in Mheer en St. Brigida in Noorbeek. De gelijknamige peuteropvang, buitenschoolse opvang en basisschool vormen samen een kindcentrum. Het contact tussen onderwijs en opvang is goed, maar beperkt zich tot praktische zaken. Partners ambiëren een intensivering van de inhoudelijke samenwerking. In Noorbeek, Mheer of Banholt zijn geen andere voorzieningen voor kinderopvang gevestigd. De kernen bieden een aanbod voor kinderen van 2 tot en met 12 jaar. Ook een voorziening voor bibliotheekwerk is inpandig aanwezig.

Conclusie: Niet compleet. Kinderdagopvang is niet aanwezig (in de nabije omgeving).

Principe 2: En waar mogelijk in een brede (wijk)voorziening

De samenwerking uit het verleden met In Harmony, de jonkheid, sportclub BMR en carnavalsactiviteiten is de laatste jaren verminderd (met name veroorzaakt door COVID). Intentie is om dit op korte termijn (weer) op te pakken. Dagbesteding In Harmony was in het schoolgebouw gehuisvest en is naar een andere locatie verhuisd. De school mist daardoor de uitwisseling tussen senioren en leerlingen. Te onderzoeken is op welke manier deze kan worden hersteld.

Conclusie: Voldoet niet. Behoefte aan (inhoudelijke) samenwerking met andere partners.

Principe 3: Gezond en groen opgroeien

De leerlingen komen uit de hele gemeente. Ruim 92% van de leerlingen is woonachtig in de gemeente Eijsden-Margraten. De toestroom vanuit Mheer is 27%, 28% komt uit Noorbeek en vanuit Banholt komt ongeveer 35%. De overige leerlingen komen uit Gulpen-Wittem.

Eén van de twee groepsruimtes van de buitenschoolse opvang wordt gedeeld met de peuteropvang.

De school heeft geen specifiek profiel of onderwijsconcept. Het onderwijs is tamelijk traditioneel ingericht. De school is gestart met een innovatie waarbij personeel meer autonomie krijgt.

De gymzaal is direct naast de school gelegen. De buitenruimte wordt als onaantrekkelijk ervaren (veel stenen, weinig groen). De school wenst vergroening van de speelplaats, het realiseren van een tiny forest en meer mogelijkheden voor ontmoeting. Mogelijkheden voor buitenonderwijs en bewegend/spelend leren worden gemist. De groene omgeving en de nabijheid van sportvelden (voetbal en tennis) bieden kansen om dit te verbeteren.

Conclusie: Voldoet niet.

Principe 4: Toekomstvast met een scope van dertig jaar

Op 1 oktober 2022 telde basisschool De Den 147 leerlingen. Volgens de prognoses stijgt het leerlingenaantal in schooljaar 2037-2038 tot 157 leerlingen. De school heeft momenteel een ruimteoverschot (normatief) van ongeveer 330 m² bvo. Dit kan bij de verwachte leerlingenstijging afnemen tot 270 m² bvo in 2038.

Het schoolgebouw is oorspronkelijk in 1968 gerealiseerd. Het gebouw is in 2018 beperkt gerenoveerd en vernieuwd om tot een functioneel en ruimtelijk passende huisvesting te komen. De school ervaart het gebouw als prettig (open en toegankelijk). Ontmoeting wordt gestimuleerd. De verkeerssituatie is een probleem bij het halen en brengen door gebrek aan goede circulatie en toestroom van auto's en fietsen.

Conclusie: Voldoet. Kanttekening: Aandachtspunt is de verkeerssituatie.

Advies
Kwaliteit van het gebouw voldoet voor nu. Het gebouw voldoet niet aan de duurzaamheidvoorwaarden voor de middellange en lange termijn. Intussen wordt het gebouw als goed huisvader beheerd, waarbij tussentijdse beheersmaatregelen waar mogelijk steeds worden gecombineerd met aanpassingen van het gebouw aan de eisen van de tijd (bouwbesluit/verduurzaming maatschappelijk vastgoed)
Te hanteren eindtermijn gebouw: 2030

08 Uitvoeringsagenda

Het huisvestingsplan voor primair onderwijs in Eijsden-Margraten is gebaseerd op een gedragen visie op onderwijs en opvang (hoofdstuk 5). De uitvoeringsagenda moet aansluiten bij de prioriteiten op basis van de ordeningsprincipes, toegepast op de kernen van de gemeente. Hierin zijn de maatregelen benoemd om tot een passende huisvesting voor onderwijs en kindvoorzieningen te komen. In dit hoofdstuk worden vier businesscases voorgesteld, voorzien van prioritering en een tijdsfasering over de komende jaren. Betrokkenen hebben in goed overleg een integrale afweging gemaakt.

Gemeente, schoolbesturen en kindpartners werken samen aan integrale kindcentra in Eijsden-Margraten. Het is van belang om verbinding te leggen tussen onderwijs, kind- en aanvullende (zorg)functies, in aansluiting op de behoefte en mogelijkheden op de betreffende locaties. Bij de uitwerking van de businesscases kunnen de plannen worden verdiept en verbreed. Partijen verkennen samenwerking in organisatie, vormgeving en toekomstbestendige huisvesting.

De businesscases zijn een concrete opdracht aan de bouwheer en zijn ook zo geformuleerd. De gebruikte cijfers geven de actuele stand van zaken begin 2023. Als gevolg van (onvoorziene) ontwikkelingen kan het gewenst zijn dat businesscases moeten worden geactualiseerd. Dit hoofdstuk is als richtinggevend document te beschouwen, geen blauwdruk. Bij afwijking van het eindbeeld is altijd aandacht vereist voor een integrale benadering van de planuitvoering; investeringen op de ene locatie kunnen en zullen vaak consequenties hebben voor omliggende scholen.

Uitgangspunt bij de uitvoering is dat de benodigde investeringen getoetst worden aan de inhoudelijke keuzes uit voorliggend IHP en de maatschappelijke ontwikkelingen waarop deze is gebaseerd. Zo wordt een discussie primair gevoerd op inhoud in plaats van op kosten. Daartoe is het van belang dat het schoolbestuur, de gemeente en andere betrokken (kind)partners gezamenlijk blijven optrekken bij de uitwerking van de businesscases.

Businesscase A. Eijsden (basisschool Tangram, basisschool De Cramignon)

Achtergrond
MFA Op de Cour is ontwikkeld als een multifunctionele voorziening, voor een breed pakket aan maatschappelijke voorzieningen. In dit gebouw zijn twee basisscholen gevestigd en een (incompleet) pakket aan kinddiensten. Ook andere maatschappelijke voorzieningen als de GGD en bibliotheek hadden (in het verleden) een plek in het gebouw. Door veranderende leerlingenaantallen in Eijsden (veroorzaakt door het intensieve woningbouwprogramma in Hoefveld), kampt het gebouw met een structureel ruimtegebrek. Er zijn slechts beperkte mogelijkheden om de samenwerking tussen de scholen onderling en tussen de beide scholen en de kindpartner te verbeteren.

Opdracht
Draag zorg voor een toekomstvaste aanpassing van het gebouw met als doel om tot een vergaand geïntegreerd aanbod te komen. Daarbij is uitgangspunt dat de flexibiliteit tussen de beide scholen toeneemt. Ook moeten mogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik door verschillende partijen in het belang van het kind worden verbeterd. Verder streven gemeente en maatschappelijke partners in een programma van eisen naar een aanvulling op middellange en lange termijn structureel met maatschappelijk relevante samenwerkingspartners , met respect voor andere voorzieningen in de kern.

Grondslag
Basisschool Tangram heeft als denominatie “Algemeen bijzonder” en basisschool De Cramignon “Rooms-katholiek”. Stichting kom Leren is bevoegd gezag. Dit brede aanbod wordt gehandhaafd.

Locatie
Uitgangspunt is de inpassing van de gewenste voorzieningen in MFA Op de Cour.

Realisatietermijn 2025
Schoolbestuur, gemeente en kindpartners vinden het vinden van een lange termijn oplossing voor het integrale kindcentrum in Eijsden een hoge prioriteit. Opdracht is dat de ontwikkeling van MFA Op de Cour in Eijsden in de zomer van 2025 gereed is. De ontwikkeling van deze businesscase wordt, na besluitvorming van de gemeenteraad over voorliggend IHP, halverwege 2023 opgestart.

Uitwerking
Oplossing moet in ieder geval antwoord geven op de volgende vragen:

- Verbeteren flexibiliteit tussen de scholen;
- Ruimte bieden voor doorstroming van leerlingenaantallen;
- Verbeteren van meervoudig ruimtegebruik;
- Ruimte maken voor betere integratie tussen kindpartner en (beide) scholen;
- Ruimte bieden aan inpassing van aanvullende functies.

Tijdelijkheid
Schoolbestuur, gemeente en kindpartners werken in de periode naar realisatie van de businesscase intensief samen om tijdelijke huisvestingsproblemen pragmatisch en efficiënt aan te pakken met steeds het oog op de definitieve oplossing.

Businesscase B. Cadier en Keer (basisschool De Keerkring)

Achtergrond
Basisschool De Keerkring vormt met de inpandige peuteropvang Pinokkio en naastgelegen KinderCentrum Mergelland een kindcentrum. De voorziening voorziet in een aanbod voor kinderen tussen de 0 en 13 jaar. Een deel van de kindvoorzieningen (kinderdagopvang en buitenschoolse opvang) zijn naast het schoolgebouw gevestigd, net als de gymzaal voor bewegingsonderwijs (aan de overkant van de straat). Het schoolgebouw voldoet niet aan redelijke eisen van deze tijd in ruimtelijk, bouwkundig, functioneel en technisch opzicht. Gemeentelijke zorgplicht is hier aan de orde Het is wenselijk om in deze bouwopgave ook de (fysieke) verbinding tussen de maatschappelijke voorzieningen te versterken.

Opdracht
Realiseer in Cadier en Keer een geïntegreerd kindcentrum, waarbij het bestaande schoolgebouw van basisschool De Keerkring wordt vervangen. Het kindcentrum bedient het huidige voedingsgebied.

Grondslag
Rooms-Katholieke denominatie, waarmee de huidige grondslag wordt behouden. Stichting kom Leren is bevoegd gezag.

Locatie
Uitgangspunt is nieuwbouw van basisschool De Keerkring nabij de bestaande gymzaal. Schoolbestuur en gemeente onderzoeken de beste manier om deze inpassing tot stand te brengen, gebaseerd op het belang van het kind, binnen de afspraken in het IHP en binnen de regelgeving in de verordening. Doel is de kansen voor verdere integratie met KinderCentrum Mergelland te optimaliseren.

Realisatietermijn 2026
Realisatie van een nieuwe basisschool wordt door partners beschouwd als zorgplicht. Gemeente dient te voorzien in toekomstbestendige onderwijshuisvesting. Het nieuwe schoolgebouw als onderdeel van het kindcentrum, wordt in de zomervakantie van 2026 geopend.

Uitwerking
Het kindcentrum biedt onderwijs, opvang en een integraal pakket aan aanvullende diensten (ten behoeve van dagarrangementen) aan de kinderen uit het voedingsgebied. In het IHP is geprognosticeerd dat de basisschool in 2038 een leerlingenpotentieel van 241 leerlingen heeft. Hiermee bedraagt de normatieve ruimtebehoefte 1.412 m^2 bvo. Bij de uitwerking van de businesscase dient rekening te worden gehouden met een extra ruimtebehoefte, voor andere zorg- en welzijnspartners. Tijdens de uitwerking van de businesscase moet ook de mogelijkheid van een wijkfunctie worden geconcretiseerd. Ook behoeft (verplaatsing van) de inpandige huiskamer aandacht. Bij voorkeur vindt een gebiedsontwikkeling plaats.

Randvoorwaarden
In het IHP worden (vanwege zorgplicht) voldoende middelen gereserveerd en gealloceerd. In 2038 bedraagt de normatieve ruimtebehoefte voor basisschool De Keerkring 1.412 m^2 bvo, exclusief de aanvullende ruimtebehoefte. Aanvullend moet rekening worden gehouden met inpassingskosten, zoals een beperkt hergebruik van ruimte en herindeling van het te handhaven gebouwdeel (openbare ruimten). Bouwheer komt met een effectief en efficiënt financieel voorstel op grond van de financiële uitgangspunten (hoofdstuk 9), waarbij rekening wordt gehouden met tijdelijke huisvesting.

Andere aandachtspunten bij de uitwerking van deze businesscase zijn:
- Resterende boekwaarde van de gymzaal
- Eigendomssituatie van het pand van KinderCentrum Mergelland
- Monumentenstatus van dit pand

Businesscase C. Margraten (basisschool Maurice Rose)

Achtergrond
MFA Op de Hoven is gebouwd om een compleet pakket aan kindvoorzieningen te kunnen huisvesten. In dit gebouw is basisschool Maurice Rose gevestigd en ook een (incompleet) pakket aan kinddiensten. Ook verschillende maatschappelijke partijen hebben een plek in het gebouw. Door veranderende leerlingenaantallen kampt het gebouw structureel met een gebrek aan ruimte. In het verleden zijn relevante maatschappelijke voorzieningen onder druk komen te staan. De mogelijkheden zijn beperkt om de interne samenwerking te verbeteren zonder aanpassingen aan het gebouw.

Opdracht
Draag zorg voor een toekomstvaste aanpassing van het gebouw met als voornaamste doel om tot een vergaand geïntegreerd aanbod te komen. Uitgangspunt is dat multifunctioneel ruimtegebruik in het belang van het kind verbetert. Daarbij is het van belang dat gemeente en maatschappelijke partners in een programma van eisen onderzoeken welke partners op middellange en lange termijn structureel een plek horen te krijgen in dit gebouw, met respect voor andere maatschappelijke voorzieningen in de kern. Daarbij is ook aandacht voor de toevoeging van flexibiliteit om ook op langere termijn voldoende capaciteit beschikbaar te hebben voor kinddiensten (kinderopvang en BSO).

Grondslag
Basisschool Maurice Rose heeft een “Rooms-katholiek” grondslag. Stichting kom Leren is bevoegd gezag.

Locatie
Uitgangspunt is de inpassing van de gewenste voorzieningen in MFA Op de Hoven. Schoolbestuur en gemeente onderzoeken de beste manier om deze inpassing tot stand te brengen om de kansen voor verdere integratie te optimaliseren.

Realisatietermijn 2025
Schoolbestuur, gemeente en kindpartners zijn van mening dat een lange termijn oplossing voor het kindcentrum in Margraten hoge prioriteit heeft. Opdracht is dat de ontwikkeling van de MFA in de zomer van 2025 gereed is. De ontwikkeling van deze businesscase wordt, na besluitvorming van de gemeenteraad over voorliggend IHP, halverwege 2023 opgestart.

Uitwerking
Oplossing moet in ieder geval antwoord op het verbeteren van meervoudig ruimtegebruik in het belang van het kind, waarbij structureel voldoende ruimte is voor een betere integratie tussen kindpartner en school. Daarbij moet voldoende ruimte blijven voor een inpassing van aanvullende functies.

Tijdelijkheid
Schoolbestuur, gemeente en kindpartners werken in de periode naar realisatie van de businesscase intensief samen om tijdelijke huisvestingsproblemen pragmatisch en efficiënt aan te pakken met steeds het oog op de definitieve oplossing.

Businesscase D: Verduurzaming bestaand vastgoed

Handelingskader
Kom Leren en gemeente beheren en exploiteren als goed huisvader het eigen vastgoed en nemen neemt, ieder vanuit de eigen rol, medeverantwoordelijkheid voor de verbetering van bestaand vastgoed. De financiële ruimte is beperkt en om tot een effectieve aanpak van de gewenste verbeteringen te komen. Om tot evenwichtige keuzes te komen hanteren gemeente, schoolbestuur en kindpartners het volgende handelingskader:

1. Als goed huisvader …
   De voor onderwijshuisvesting aangewezen gebouwen voldoen gedurende de (resterende) gebruiksduur minimaal aan de wettelijke voorwaarden ten aanzien van gebruik (binnenklimaat, veiligheid en gebouwkwaliteit) en aan wettelijke eisen op vlak van energie- en materiaalverbruik.
2. … met duurzaamheidsambitie …
   Partners hebben de ambitie om door gerichte investeringen hun wettelijke aandeel in de reductie van fossiel energiegebruik voor hun rekening te nemen. Daarbij gelden de afspraken en de ambities als verwoord in de Sectorale Routekaart voor (Primair) Onderwijs alsmede de Groene Agenda Kinderopvang als leidraad.
3. … in een transparante samenwerking …
   Partners delen vanuit Total Cost of Ownership hun (onderhouds)plannen voor de korte, middellange en lange termijn en kiezen inhoudelijke en financiële samenwerking als uitgangspunt van handelen. Doel is om per school tot een efficiënte en effectieve maatregelenpakket te komen. Timing, financiering en bundeling worden in goed overleg afgestemd. Indien de wens tot bundeling van maatregelen leidt tot het voornemen van een uitstel van handelen, worden de consequenties op impact afgewogen en transparant gecommuniceerd.

4. … en met oog op de eindtermijn …
   Voor investeringen in gebouwen hanteren partners een pragmatische aanpak, gericht op de resterende eindtermijn. Indien een (onderhouds)investering forse financiële consequenties voor een betrokkene heeft over de afgesproken eindtermijn heen, dan moet die zakelijk afgewogen kunnen worden tegen alternatieven, zoals het versnellen of juist vertragen van een voorziening voor nieuwbouw.
5. … investeren met verstand.
   Partners wegen investeringen en verbeteringsmaatregelen in locaties zakelijk en in onderlinge samenhang af.
   - Aanpassingen ingegeven door veranderde (wettelijke) eisen vanwege gebruik, door onderhoud of ter compensatie van energieambitie (punt 1) worden bij voorkeur gebundeld met investeringen in instandhouding.
   - Deze gebundelde investeringen moeten binnen de eindtermijn naar redelijkheid technisch en financieel afgeschreven (kunnen) worden.
   - Om gewenste aanpassingen op hun waarde te kunnen boordelen, worden ze in hun financiële impact (jaarlijkse kosten en baten) afgezet tegen de vastgelegde eindtermijn (punt 3).
   - Indien de afschrijving van een geplande investering daar aanleiding toe geeft dan wordt een verlenging van de eindtermijn overwogen (lees: langer of juist korter gebruik van de school). Dit wordt expliciet voorgelegd voor bestuurlijk besluitvorming.

Maatregelen voor verduurzaming van bestaand maatschappelijk vastgoed zijn kostbaar. Ze moeten continu goed afgewogen worden tegen andere opties. Daarbij is voor onderwijshuisvesting niet eenduidig belegd waar de formele verantwoordelijkheid ligt: schoolbesturen krijgen een bijdrage van het rijk voor instandhouding van de bestaande kwaliteit van vastgoed in hun beheer/eigendom. De gemeente krijgt middelen voor het beschikbaar stellen van onderwijshuisvesting van voldoende kwaliteit. De ontwikkeling van beide geldstromen blijven achter bij de steeds hogere kwaliteitseisen. Technische kwaliteitsverbetering in bestaande gebouwen en implementatie van duurzaamheidsmaatregelen zijn dan ook bijna per definitie thema van gesprek tussen partners. Het is vanuit Total Cost of Ownership van belang om met open boeken, samen, te zoeken naar de beste oplossing. Partners kunnen zich dan gezamenlijk en gecoördineerd inspannen om derde geldstromen beschikbaar te krijgen, bijvoorbeeld via subsidies.

Opdracht
Ontwikkel samen (gemeente, schoolbestuur kom Leren en andere maatschappelijke partners) een verbeterplan voor verduurzaming van de bestaande (onderwijs-) gebouwen. Daarbij wordt uitgegaan van de inventarisatie van maatregelen door kom Leren en de energieanalyse van de gemeente.

Locatie
De aanpak geldt voor alle schoolgebouwen, waar geen voorziening voor is afgesproken. Daarbij wordt de prioritering in onderling overleg vastgesteld.

Realisatietermijn
Partijen hanteren de scoop van de uitvoeringsagenda als meetpunt voor handelen.

Uitwerking
Partijen stellen samen gedurende 2023 een verbeterplan op dat, uitgaande van de wettelijke taakverdeling, leidt tot een gezamenlijke aanpak. Daarbij is schoolbestuur in algemene zin als eigenaar van het gebouw verantwoordelijk voor uitvoering van de afgesproken maatregelen.

09 Financiële vertaling

Aan de basis – de VNG-normstelling 2019, bijstelling 2022

Gemeenten nemen normbedragen voor nieuwbouw en uitbreiding van scholen (en andere voorzieningen in de huisvesting) op in hun gemeentelijke verordening Voorziening Huisvesting Onderwijs. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) stelt jaarlijks modelnormbedragen vast als advies aan gemeenten. De meeste gemeenten nemen deze over in de eigen lokale verordening. Sommige gemeenten wijken daar om moverende redenen van af, bijvoorbeeld omdat de ambities hoger zijn. Ook in een integraal huisvestingsplan kan een gemeente met schoolbesturen aanvullende afspraken maken die afwijkend zijn.

De huidige normbedragen (2022) voor nieuwbouw van de VNG zijn in hun basis in 2018 bepaald en gaven antwoord op de grote prijsstijgingen in de jaren daarvoor. Dit leidde toen tot een directe normverhoging met 40%. In 2021 is een extra verhoging van 9,6% doorgevoerd om recht te doen aan de aangescherpte eisen uit het bouwbesluit. Jaarlijks wordt dit basisbedrag bijgesteld. De normbedragen gaan uit van een *sober en doelmatig gebouw* dat aan de wettelijke minimumeisen (bouwbesluit) voldoet. Gasloos bouwen en Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG) vallen sinds 2021 onder de wettelijke verplichtingen. Aanvullende duurzaamheids- en comfortdoelstellingen als Frisse Scholen[6] klasse B en A vallen niet onder de wettelijke minimum eis en zijn niet opgenomen in de normbedragen. Andere bijkomende kosten voor kwaliteit (denk aan verhoogde transparantie, flexibele wanden, tribunetrappen, etc.) zijn evenmin opgenomen in de normbedragen.

De normbedragen voor nieuwbouw zijn opgebouwd uit een startbedrag en een bedrag per vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo). Dit impliceert dat nieuwbouw voor een kleinere school in algemene zin ingewikkelder en duurder is. Het door de VNG geadviseerde normbedrag voor een basisschool[7] van 200 leerlingen bedraagt € 2.735 / m² bvo, voor een school van 400 leerlingen is dit circa € 2.533 / m² bvo (normbedragen prijspeil 2022). Bouwkosten kunnen variëren door locatie en regionale invloeden.

Kanttekening
Momenteel zijn prijsontwikkelingen moeilijk vast te stellen, met name door de beweeglijke en onzekere prijzen voor materialen. In de praktijk is er aan veel bouwmaterialen en ook personeel een tekort. Op grond van de huidige marktsituatie is de inschatting dat de bouwkosten (bouwbesluit 2023) € 3.400 / m² bvo bedragen. De uiteindelijke kosten blijken pas tijdens het ontwerp- en bouwproces. Vanuit de wet wordt gemeente geacht om voldoende middelen beschikbaar te stellen voor realisatie van voorzieningen op grond van zorgplicht. Het is aanvullend belangrijk om rekening te houden met een indexering van tenminste 3%. Suggestie is om in de verordening van dit bedrag uit te gaan.

Bovenstaande stichtingskosten zijn inclusief btw, bijkomende kosten (honoraria, heffingen, aansluitkosten, verzekeringen, onvoorzien, etc.) en de kosten voor aanleg en inrichting van het schoolterrein. De gemeente draagt tevens het juridische eigendom van het benodigde bouwrijpe terrein (om niet) over aan het schoolbestuur. Aanvullende toeslagen ten laste van de gemeente zijn aan de orde voor verhuiskosten, paalfundering (bij VO), speellokaal (bij S(B)O) of liftinstallatie (bij (V)SO).

[6] In het in 2021 aangepaste PvE Frisse Scholen geldt klasse C als minimale eis, dat overeenstemt met de bouwbesluiteisen. Op de thema's lucht en energie heeft aanscherping plaatsgevonden.

[7] De normbedragen voor speciaal basisonderwijs (SBO) bedragen circa € 2.725 / m² bvo en voor speciaal onderwijs (SO) circa € 2.614 (bij 200 leerlingen). Voor het voorgezet onderwijs is het normbedrag afhankelijk van de omvang en het aanbod van onderwijs.

Projecten tonen in de praktijk aan dat meerwaarde mogelijk is door bouwopgaven in een bredere context te bekijken via multifunctioneel ruimtegebruik. Een compact gebouw kan dan resulteren in een ruimere beschikbaarheid van ruimten ten opzichte van de normatieve minimum-oppervlakte. Zo kan bijvoorbeeld extra buitenruimte tijdens schooluren voor onderwijs worden ingezet en daarna als speelplek voor kinderen uit te buurt. Geadviseerd wordt om per project de kansen te onderzoeken en specifieke budgetten vast te stellen.

Gemeenten ontvangen via het gemeentefonds middelen voor onderwijshuisvesting. Deze zijn niet geoormerkt voor onderwijs of huisvesting maar zijn vrij te besteden. De rijksbijdrage is gebaseerd op algemene verdeelgrondslagen en heeft geen relatie met het aantal leerlingen, het aantal scholen of de leeftijd van de gebouwen in een gemeente. Uitzondering vormen de scholen voor VO en (V)SO, waar een gemeente een bijdrage voor leerlingaantallen van buiten de gemeente ontvangt, omdat de scholen een regiofunctie hebben. De bijdrage loopt per definitie achter bij de bouwwetgeving omdat ze niet de investering maar de gemiddelde jaarlijkse lasten financiert.

Tariefstelling Eijsden-Margraten

Het is belangrijk om bij nieuwe voorzieningen (nieuwbouw of renovatie) de ambities op het gebied van duurzaamheid te formuleren. In het IHP kunnen eventuele aanvullende ambities boven het wettelijke kader worden vastgelegd door passende middelen beschikbaar te stellen. De gemeente Eijsden-Margraten zet voor nieuwbouw voorzieningen in op een hoger niveau dan wettelijk minimum. Nieuwbouw wordt gerealiseerd op minimaal niveau Frisse Scholen klasse B en volledig Energie Neutraal (ENG), in lijn met de Sectorale Routekaart. Onderstaande tabel geeft de aanvullende financiële investeringen weer, ook hier geldt dat de werkelijke kosten kunnen afwijken.

	Primair Onderwijs	Integraal Kindcentrum	Voortgezet Onderwijs	Speciaal Onderwijs
Frisse Scholen klasse B	€ 125 / m² bvo	€ 140 / m² bvo	€ 125 / m² bvo	€ 140 / m² bvo
ENG	€ 75 / m² bvo	€ 75 / m² bvo	€ 75 / m² bvo	€ 75 / m² bvo

Gemeente en schoolbesturen spreken samen het hoogste ambitieniveau af. In de uitvoeringsagenda van voorliggend IHP wordt daarom uitgegaan van het basisbedrag op basis van de huidige marktsituatie (normbudget gemiddeld € 2.875 / m² bvo) en aanvullend Frisse Scholen Klasse B (in zijn breedte) en volledig Energie Neutraal Gebouw (BENG plus ENG):

	Integraal Kindcentrum
A. Basisbedrag op basis van actuele marktprijzen	€ 3.400 / m² bvo
B. Stichtingskosten conform Sectorale routekaart	€ 3.615 / m² bvo

Nb.: Peildatum is 1-7-2022, inclusief btw. Bedragen zijn exclusief grond / sanering (door gemeente aanvullend beschikbaar te stellen).

Een schoolbestuur mag bij nieuwbouw geen financiële bijdrage leveren aan de basiskwaliteit. Schoolbesturen kunnen, binnen de wet- en regelgeving, investeren in het toevoegen van aanvullende kwaliteit (zoals flexibiliteit, duurzaamheid in gebruik, binnenklimaat, etc.). Deze eigen bijdrage is altijd ten behoeve van extra's bovenop de wettelijke basis en gekoppeld aan een terugverdienmodel. Dit betekent dat investeringen binnen een aanvaardbare tijd moeten worden terugverdiend. De voorwaarden daarvoor zijn verruimd. Het bedrag is door het schoolbestuur, in overleg met de gemeente, vast te stellen.

Uitvoeringsagenda 2023-2027 en financiële consequenties

Het huisvestingsplan voorziet in planmatige aanpassingen. Deze uitvoeringsagenda (zie tabel) biedt zicht op de fysieke maatregelen in de periode tot 2027. De ruimtelijke en financiële consequenties zijn normatief benaderd in aansluiting op bestaande lokale afspraken. Expliciet wordt aangemerkt dat op onderwijsinhoudelijke gronden (zie ook strategische thema's, hoofdstuk 5) kan worden afgeweken van het normatieve uitgangspunt. Nadere uitwerking van de voorstellen op locatieniveau (door schoolbesturen) is binnen een businesscase noodzakelijk. Schoolbesturen kunnen er voor kiezen om gelijktijdig aanvullende versterkende aanpassingen aan het gebouw te doen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid.

In voorliggend IHP zijn maatregelen gedefinieerd. Dit leidt tot een verplichting voor de gemeente Eijsden-Margraten om betreffende maatregelen te nemen en te financieren. Investeringen in onderwijs vragen een beslag op schaarse middelen. De beschikbaarheid van de noodzakelijke financiële middelen kan in voorkomende gevallen (mede) bepalend zijn voor het tempo waarmee overeengekomen investeringen gerealiseerd worden.

Jaartal	Businesscase	Kostenraming A	Kostenraming B
		€ 3.400	€ 3.615
2025	Businesscase A. Eijsden (BS Tangram, BS De Cramignon) *	PM	PM
2025	Businesscase C. Margraten (BS Maurice Rose) *	PM	PM
2026	Businesscase B. Cadier en Keer (BS De Keerkring) 1.412 m² bvo ruimtebehoefte	€ 4,80 mln.	€ 5,10 mln.
2028	Businesscase D. Verduurzaming Onderwijsvastgoed		PM

** Eerst een Programma van Eisen op te stellen alvorens een financiële vertaling kan plaatsvinden.*

- De bedragen bij de businesscases uit de tabel betreffen de onderwijsruimten (gebaseerd op normatief recht op vierkante meters vermenigvuldigd met nieuwbouwtarief uit de verordening). Investeringen in aanpalende kindvoorzieningen of gemeenschapsfuncties zijn niet meegenomen in de ramingen. De gemeente Eijsden-Margraten zal in de businesscases de investering in ruimtes voor kindpartners financieren. Daarvoor zal dan een huurcontract met een passende huurvergoeding worden afgesloten. De risico's voor de gemeente zijn daardoor beperkt.
- De gemeente Eijsden-Margraten hanteert voor afschrijvingen op investeringen in onderwijshuisvesting een termijn van 40 jaren. Dit is conform de afspraken in het sectorplan.
- Bij verdere planontwikkeling verdient het de voorkeur om leerlingenaantallen en -prognoses te toetsen aan de actualiteit. In de businesscases moet dan voor elk project een geactualiseerde stichtingskostenraming worden opgesteld.
- Voor de verduurzaming Onderwijsvastgoed is te overwegen dat partijen in een verbeterplan vastleggen welke middelen daarvoor beschikbaar zijn. Deze kunnen bijvoorbeeld in de vorm van een voorziening transparant worden gealloceerd bij zowel schoolbestuur als gemeente.

10 Bijlagen

Bijlage 1. Informatiefundament Eijsden-Margraten (schooljaar 2022-2023)

Bijlage 2. Gebouwelijke QuickScans

- Mesch
- Tangram
- De Cramignon
- Sint Jozef
- Sint Martinus
- De Keerkring
- Maurice Rose
- Sint Gertrudis
- De Den

Bijlage 3. Wettelijk kader

Bijlage 4. Ateliersessie Strategische thema's

Bijlage 3. Wettelijk kader

Bij het vormgeven van een IHP dient rekening te worden gehouden met algemene kaders, uitgangspunten en wet- en regelgeving. Dit hoofdstuk beschrijft achtereenvolgens de maatschappelijke, gemeentelijke en wettelijke kaders. Ontwikkelingen binnen een bepaald kader worden tevens toegelicht. De onderwerpen en vraagstukken zijn in willekeurige volgorde beschreven en geven geen mate van belangrijkheid aan.

Gemeentelijk beleid

Gemeentelijke taken

De gemeente heeft enkele wettelijke taken op het gebied van onderwijs, zoals het handhaven van de Leerplichtwet, het inzetten van leerlingenvervoer, de zorgplicht voor onderwijshuisvesting in het funderend onderwijs en het uitvoeren van onderwijsachterstandenbeleid via bijvoorbeeld Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Daarnaast moet de gemeenteraad voldoende algemeen toegankelijk openbaar onderwijs borgen. De bevoegdheden zijn beperkt, terwijl de effecten en resultaten van het onderwijs van immense invloed zijn op de manier waarop de maatschappij en lokale gemeenschap worden vormgegeven en (onderling) acteren.

Relatie met sociaal domein

De gemeente kreeg met de decentralisaties in het sociaal domein in 2015 een taakverruiming; WMO, Jeugdwet, Participatiewet. Het onderwijs valt formeel niet onder de gedecentraliseerde taken in het sociaal domein. Door de Wet Passend Onderwijs worden scholen echter via de samenwerkingsverbanden verplicht hun ondersteuningsplan af te stemmen op het beleidsplan jeugdhulp, met het doel dat alle kinderen een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Soms is het ook nodig dat onderwijs, jeugdhulp en gemeente afstemmen rondom individuele ondersteuning. Het onderwijs en de lokale overheid hebben elkaar als partners nodig om invulling te kunnen geven aan hun (gezamenlijke) opgaven in het belang van kinderen.

Ontwikkelingen zijn te verwachten op het gebied van kinddiensten. Opvang zal de komen jaren nadrukkelijk binnen het gemeentelijke pakket van taken en bevoegdheden terecht komen. Op welke wijze dit formeel invulling gaat krijgen is niet helder maar de intentie is dat kinderopvang vanaf 2025 voor werkenden en vanaf 2028 voor alle kinderen in ieder geval voor een significant deel van de tijd gratis wordt. Wat dit betekent voor het beschikbaar maken van ruimten in relatie tot onderwijshuisvesting is onduidelijk. Maar dat het consequenties zal hebben voor het IHP is evident.

Samen werken aan duurzame samenleving

Het onderwijs heeft een belangrijke functie in het creëren van kansen voor de kernen in de gemeente. Door talenten te herkennen en te benutten én vroegtijdig zicht te krijgen op wat stimuleert, draagt onderwijs bij aan vitale participerende burgers en daarmee aan een sterke innovatieve gemeenschap. Het onderwijs moet blijven anticiperen op de veranderende behoeften in de maatschappij, van de kinderen en jongeren, van de ouders en ontwikkelingen in de omgeving.

De komende jaren wordt van de gemeente als regisseur in het jeugddomein, en van de onderwijsinstellingen en andere partners eveneens inspanning gevraagd voor het vasthouden van een sterke, duurzame, inclusieve samenleving. Samenwerking biedt daarbij mogelijkheden om kinderen en jongeren kwalitatief hoogwaardige leer- en ontwikkellijnen te bieden in goede voorzieningen. Deze samenwerking vraagt een gezamenlijke visie op inhoud en vorm.

Wettelijk (wet- en regelgeving)

Gedeelde verantwoordelijkheid
Het wettelijk kader van onderwijshuisvesting kent een gedeelde verantwoordelijkheid tussen gemeenten en schoolbesturen. De gemeente heeft de zorgplicht om voldoende en adequate huisvesting beschikbaar te stellen voor het PO, (V)SO en VO. De gemeente is (ook financieel) verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding en herstel van constructiefouten. De verantwoordelijkheid van renovatie is in de huidige wetgeving nog niet vastgelegd, maar de verwachting is dat deze aan het gemeentelijke voorzieningenpakket van onderwijshuisvesting wordt toegevoegd.

Het schoolbestuur heeft de verantwoordelijkheid de huisvesting goed te beheren en te exploiteren. Zij draagt de kosten voor de exploitatie van het gebouw (energie, water, en schoonmaak), alsmede voor klein en groot onderhoud van het gebouw en de tuin gedurende de gebruikstermijn van het gebouw.

Door de gedeelde verantwoordelijkheid in onderwijshuisvesting zijn de belangen tussen schoolbesturen en gemeente soms tegengesteld. De gemeente heeft er baat bij investeringen zo laag mogelijk te houden. De keuze om investeringen in nieuwbouw uit te stellen of te verwijzen naar leegstand is soms verleidelijk, ondanks dat onderhoudskosten of energiekosten (verantwoordelijkheid schoolbestuur) daardoor juist hoger kunnen zijn. Schoolbesturen hebben tegelijkertijd behoefte aan een gebouw dat goed te exploiteren is: passend bij de omvang van de school, modern en efficiënt, toekomstgericht, en energievriendelijk. Zij kan er baat bij hebben om onderhoud te verminderen om sneller in aanmerking te komen voor een nieuw schoolgebouw.

Het juridisch eigendom, en daarmee de juridische aansprakelijkheid, ligt in beginsel bij het schoolbestuur. Daardoor mag het schoolbestuur een gedeelte van het gebouw verhuren of in medegebruik geven, mits dit medegebruik is voor uit de openbare kas bekostigd onderwijs of voor andere culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. Bij verhuur dient het schoolbestuur aan het college van B&W toestemming te vragen voor het onttrekken van de onderwijsbestemming van het gebouwdeel. Omdat de gemeente het gebouw en de ondergrond bekostigt, heeft zij het economisch claimrecht als het schoolbestuur het gebouw, of een gebouwdeel niet langer gebruikt. In die situatie krijgt de gemeente ook het juridisch eigendom van het betreffende gebouw. Een gemeente of schoolbestuur kan tevens het initiatief nemen om delen van het schoolgebouw aan de onderwijsbestemming te onttrekken. In dat geval gaat voor dit gebouwdeel het eigendom over naar de gemeente.

Gemeentelijke verordening als vangnet
Gemeenten zijn op grond van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO), Wet op het voortgezet Onderwijs (WVO) en Wet op Expertisecentra (WEC) verplicht om een Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs te ontwikkelen en vast te stellen. Gemeenten dienen de schoolbesturen te betrekken en ‘op overeenstemming gericht overleg’ (OOGO) te voeren. In de verordening zijn op basis van gemeentelijk onderwijshuisvestingsbeleid kaders, uitgangspunten en inhoudelijke voorwaarden geregeld. Ook worden de procedures voor het aanvragen van voorzieningen in de huisvesting, toegespitst op specifieke gemeentelijke voorwaarden, vastgelegd. Voorzieningen in de huisvesting zijn:

- Voor blijvend of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen[8];
- Herstel van constructiefouten bestaande uit schade aan een gebouw veroorzaakt door eigen gebrek of eigen bederf, evenals uit kosten gemoeid met het voorkomen van nog niet zichtbare materiële schade onmiddellijk voortvloeiend uit ontwerpfouten, uitvoeringsfouten of wanprestatie;
- Herstel en vervanging in verband met schade aan gebouw, onderwijsleerpakket, leer- en hulpmiddelen of meubilair ingeval van bijzondere omstandigheden;
- Huur van een sportterrein voor een school voor voortgezet onderwijs voor het onderwijs in lichamelijke oefening.

Gemeenten ontvangen via het gemeentefonds bekostiging voor onderwijshuisvesting. Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor het aanvragen voor de voorziening in de huisvesting (binnen de vastgestelde procedures). Schoolbestuur is in principe bouwheer voor de realisatie. De gemeente stelt bouwrijpe grond en middelen beschikbaar, maar gaat in principe niet zelf aan de slag. Indien schoolbestuur het bouwheerschap niet wenst, dient er een andere partij te worden gezocht, of ligt dit bij de gemeente.

De gemeente heeft tevens de bekostigingsverantwoordelijkheid voor realisatie, instandhouding en exploitatie van gymnastiekvoorzieningen (lokaal bewegingsonderwijs). Wanneer een school gebruik maakt van een gemeentelijke sportvoorziening, dient de gemeente de accommodatie om niet in gebruik te geven voor het vastgestelde aantal klokuren. Het financieel risico van de exploitatie ligt bij de gemeente. Indien de gymnastiekvoorziening, na realisatie door de gemeente, eigendom is van het schoolbestuur, ontvangt deze voor het genormeerde aantal klokuren een vastgestelde vergoeding. Resterende kosten voor exploitatie en instandhouding kunnen via medegebruik opgevangen worden.

In het amendement dat in februari 2020 aangenomen is door de Tweede Kamer, worden scholen verplicht per groep minimaal twee uur per week bewegingsonderwijs te geven (dit was tweemaal 0,75 uur). Er staan geen klokuren of lesuren in het amendement en daarover zijn ook geen afspraken c.q. bepalingen aangepast. De KVLO gaat er daarom vooralsnog van uit dat de huidige afspraken c.q. bepalingen met betrekking tot de bekostiging en gemeentelijke facilitering van de accommodatie blijven gelden (artikel 117 WPO).

Investeren in huisvesting ten behoeve van kinderopvang (kinderdagopvang, peuteropvang, buitenschoolse opvang) valt niet onder de zorgplicht van de gemeente en is daarmee ook geen onderdeel van de verordening. Organisaties voor kinderopvang worden op andere wijze gefinancierd en dienen zelf te investeren in hun huisvesting of een passende huur te betalen voor de huisvesting waar zij gebruik van maken.

Maatschappelijke vraagstukken
Onderwijshuisvesting dient bij nieuwbouw te voldoen aan de wettelijke bouweisen (bouwbesluit). Aan bestaande onderwijsgebouwen stelt de wetgever slechts beperkte wettelijke eisen. Belangrijkste voorwaarde is dat gebruik als schoolgebouw vergunbaar is en dat dus aan minimale eisen met betrekking tot gezondheid en veiligheid wordt voldaan. Dat is te begrijpen, omdat gebouwen en mogelijk losmaakbare materialen/elementen een levens- en gebruiksduur hebben van vele jaren (minimaal 40 jaar, gebouwniveau). Inhoudelijke veranderingen in het onderwijs kunnen aanleiding zijn voor gemeente en schoolbestuur om deze accommodaties onder de loep te nemen.

[8] (Vervangende) nieuwbouw, uitbreiding, (gedeeltelijk) in gebruik nemen van bestaand gebouw, verplaatsing van bestaande noodlokalen, terrein voor het realiseren van voorgaande voorzieningen. Inrichting met onderwijsleerpakket en/of meubilair (mits niet eerder bekostigd). Medegebruik ander onderwijsgebouw.

Tegelijkertijd vragen maatschappelijke ontwikkelingen als klimaat, circulariteit, energieneutraliteit, Frisse Scholen en duurzaamheid aandacht bij zowel nieuwbouw als bestaande bouw. Deze ontwikkelingen vinden stap voor stap ook hun plek in bouwregelgeving.
PO Raad, VO Raad, VNG en Rijk werken samen aan het verbeteren van het wettelijke kader. Momenteel ligt wetgeving voor die de schoolbesturen en gemeente meer gezamenlijke en gelijkwaardige verantwoordelijkheid geeft in de voorzieningen voor de huisvesting. Belangrijk onderdeel van dit wetsvoorstel is een wettelijk kader rondom renovatie, waarbij renovatie als levensduurverlenging van tenminste 25 jaar een volwaardig alternatief wordt voor nieuwbouw.

De uitdaging voor gemeenten is om intussen keuzes te maken die daar soms op vooruit lopen. Een beter gebouw leidt tot een hogere kwaliteit van het onderwijs (door betere verblijfscondities) en een efficiëntere exploitatie voor het schoolgebouw (waardoor meer geld beschikbaar blijft voor onderwijs). Maar grotere huisvestelijke ambities leiden ook tot een hogere investering. Elke aanscherping van kwaliteitsafspraken voor nieuwbouw kost geld; de bouwkosten worden immers hoger.

Belangrijke maatschappelijk ontwikkelingen zijn:

- Energie en CO2-neutraliteit
  De wetgever ontwikkelt beleid op weg naar energie-efficiëntie. De eerste stap naar deze verduurzaming werd gezet in het Energieakkoord uit 2013. Daarna zijn op wereldschaal in Parijs afspraken gemaakt en deze worden via klimaattafels in publiek-private samenwerking tussen overheid, instellingen, bedrijven en burgers vertaald naar concrete doelstellingen en een praktische aanpak voor Nederland: het Klimaatakkoord.
  Dit heeft consequenties voor zowel nieuwbouw in de vorm van verscherpte bouweisen als een verplichte aanpak van bestaand vastgoed met als doel het bereiken van CO2-neutraliteit in 2050. Inmiddels is het verplicht om bij nieuwbouw gasloos en bijna energie neutraal (BENG) te bouwen. Vanaf 2030 worden de eisen voor nieuwe gebouwen opgeschroefd naar volledig emissievrij (ENG). Bestaande gebouwen moeten vanaf 2030 voldoen aan minimaal energielabel E. Dat geldt ook voor onderwijshuisvesting (utiliteitsbouw). Er is een routekaart PO en VO ontwikkeld met te nemen stappen voor verduurzaming van schoolgebouwen.

- Frisse Scholen en Kwaliteitskader Onderwijshuisvesting
  Kwaliteit van onderwijshuisvesting is van invloed op de prestaties van de leerlingen en het onderwijzend personeel. Het waarborgfonds & Kenniscentrum Ruimte-OK heeft in overleg met de PO-Raad en de VNG het Kwaliteitskader Onderwijshuisvesting ontwikkeld, waarin gebouwen worden beoordeeld op verschillende aspecten op de thema's Beleving, Gebruik en Techniek. Het laat ook zien waar deze basiskwaliteit uitstijgt boven de wettelijke minimumeisen uit het Bouwbesluit.
  Het Waarborgfonds Kinderopvang heeft een soortgelijk kader opgesteld voor de kinderopvang: Kwaliteitskader Huisvesting Kinderopvang.

  De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) heeft als onderdeel van het programma Energiebesparing in de Gebouwde Omgeving van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een Programma van Eisen opgesteld met minimale eisen voor een goed binnenmilieu en een lage energierekening; PvE Frisse Scholen. Frisse Scholen is een kwaliteitskader, waarmee wetgever, gemeenten en onderwijs streven naar verbetering van de kwaliteit van zowel nieuwbouw als ook bestaande scholen, gericht op de verbetering van de verblijfsaspecten Energie, Lucht, Temperatuur, Licht en Geluid.

Voor alle thema's zijn prestatie-eisen voor drie kwaliteitsniveaus omschreven; C, B en A. Op de thema's energie en lucht dient bij nieuwbouw minimaal voldaan te worden aan klasse B, om te kunnen voldoen aan het Bouwbesluit. Gemeente, schoolbestuur en kindpartners zoeken samen op lokaal niveau een balans in de ambities en investeringen in gebouwkwaliteit.

- Duurzaamheid
  Onderwijshuisvesting moet de gebruiksfunctie duurzaam ondersteunen. Daarbij zijn neutraliteit in energiegebruik alsmede kwaliteit en hergebruik van materialen voor de hand liggende thema's. Maar daarnaast moet ook aandacht zijn voor de continuïteit van geschiktheid van een schoolgebouw. Goede, relevante schoolgebouwen kunnen het onderwijs, en vooral de te verwachten veranderingen daarin, op lange termijn faciliteren. Gemeenten, schoolbesturen en kindpartners moeten ook vanuit dat inhoudelijke perspectief samen beoordelen of investeren in onderwijsgebouwen zinvol is met een blik, die verder gaat dan vandaag en morgen.

- Circulaire economie
  Een transitie naar een circulaire economie is gaande, waarin hergebruik van materialen en grondstoffen en gebruik van hernieuwbare grondstoffen de uitgangspunten zijn. Door toekomstgericht relevante schoolgebouwen te realiseren wordt ingespeeld op de doelstellingen voor het Rijksbrede programma Nederland Circulair in 2050. Gemeenten, schoolbesturen en kindpartners moeten beslissen of desbetreffende toekomstgerichte investeringen passen bij de onderwijs- gebouwen en visie.

Een eerlijke balans
De taakverdeling tussen gemeente en schoolbesturen voor adequate huisvesting kan problemen opleveren. Partijen hebben immers niet altijd gelijke belangen. Gemeente heeft er baat bij als het schoolbestuur een gebouw goed exploiteert en lang actief onderhoudt tot bij voorkeur zelfs na het einde van de gebruiksduur. Schoolbestuur ziet graag dat een gemeente proactief (vroeg) investeert in nieuwbouw van een efficiënt te exploiteren gebouw. De eerder geschetste maatschappelijke ontwikkelingen maken het gecompliceerder om tot afspraken te komen binnen het bestaande wettelijk kader. Daarbij zijn verschillende thema's relevant:

- De discussie over duurzaamheid heeft een nieuwe dimensie gekregen door de snel scherper wordende eisen met betrekking tot energiegebruik. Vanuit duurzaamheidseisen wordt het onderscheid tussen exploitatie/onderhoud en investering minder relevant. Om die reden wordt het voorstel gedaan om renovatie, naast nieuwbouw c.q. opwaardering tot nieuwbouwvoorwaarden van een bestaand gebouw, een onderdeel van het voorzieningenpakket te laten worden (met als uitgangspunt dat dit leidt tot een levensduurverlenging van tenminste 25 jaar).
- Het wordt relevanter dat vanuit Total Cost of Ownership een verband wordt gelegd tussen investeringen vanuit wettelijke zorgplicht en onderhoudsplannen van schoolbesturen op de middellange en lange termijn. Onderhoudsgelden kunnen dan immers samengevoegd worden met investeringsmiddelen om tot efficiënte maatregelen te komen.
- Om dit te verbinden kan het helpen als schoolbesturen ruimte krijgen om mee te investeren in huisvesting vanuit hun materiële instandhoudingsvergoeding. Tot nu is dat ingewikkeld en slechts beperkt toegestaan voor het Voortgezet Onderwijs; enkel voor co-investeren in maatregelen, die in exploitatie terug verdiend kunnen worden. Voor het Primair Onderwijs en (Voortgezet) Speciaal Onderwijs zijn de beperkingen stringenter en uitbreiding van de mogelijkheden behoort tot de aan het Rijk aangereikte voorstellen voor een wetsaanpassing van PO Raad, VO Raad en VNG.
- Een heldere en bindende planning op de middellange en lange termijn (tot 20 jaar) is noodzakelijk. Het is daarom waarschijnlijk dat het instrument Integrale Huisvestingsplanning (IHP) een wettelijke verankering krijgt en voor elke gemeente een verplichting wordt. Ook de procedures ten aanzien van jaarlijkse aanvragen dienen daarbij aangepast te worden aan de nieuwe werkelijkheid.

Goede financiële randvoorwaarden
Bouwprijzen veranderen over tijd en ook op dit moment vindt een sterke ontwikkeling plaats. Deze volgt op een eerdere correctie na de recessie van 2008. De huidige prijsstijgingen worden ingegeven door verschillende omstandigheden. De laatste jaren zijn capaciteitsproblemen ontstaan in bouwmaterialen. Ook nemen de kosten van energie sterk toe en ook door stijgende personeelskosten stijgen de bouwkosten met tientallen procenten. Dit wordt versterkt door de toenemende kwaliteitseisen voor duurzaamheidsvragen, soms vooruitlopend op wettelijke verankering. Bijna Energie Neutraal Bouwen (BENG) is een verplichting, vooruitlopend op ENG en (zelfs) klimaatneutraliteit. In het verlengde van COVID is ook de aandacht voor binnenklimaat en luchtverversing sterk toegenomen.

Gemeenten hanteren doorgaans normbedragen in hun verordening voor nieuwbouw en uitbreiding. De VNG stelt jaarlijks deze normbedragen vast als advies aan gemeenten. De normen gaan uit van 'sober en doelmatig bouwen' en zijn gebaseerd op het bouwbesluit. Gemeente kunnen dan in overleg met schoolbesturen, een balans zoeken op een hoger kwaliteitsniveau op basis van de beschikbare financiële ruimte. Daarbij zijn verschillende aandachtspunten relevant:

- Betaalbaarheid in relatie tot opgave: Toegekende bouwbudgetten in de uitvoeringsplanning moeten leiden tot uitvoerbare plannen. Dit vraagt van gemeente en schoolbesturen om in goed overleg een balans te zoeken tussen het toekennen van voorzieningen in het kader van zorgplicht en de soms beperkte financiële ruimte van de gemeente.
- Kwaliteitsvoorwaarden: Hogere eisen vertalen zich in een hogere bouwprijs. De kwaliteitseisen zullen de komende jaren verder toenemen vanwege stappen in de richting van energieneutraliteit. Extra eisen leiden vaak tot grotere prijsstijgingen en later vlakken die dan af. Er moet daarom gestreefd worden naar een balans tussen kwaliteitseisen en het beschikbaar te stellen bouwbudget.
- Eigen bijdrage van schoolbesturen: Schoolbesturen in het Voortgezet Onderwijs mogen vanuit Total Cost of Ownership (TCO)benadering mee-investeren in nieuwbouw of renovatie van een school als deze extra investeringen (in duurzaamheid) binnen een aanvaardbare tijd kunnen worden terugverdiend. De verwachting is dat deze mogelijkheden worden uitgebreid naar het Primair en (Voortgezet) Speciaal Onderwijs.
- Lokale marktomstandigheden: De VNG baseert de normbedragen op een algemeen beeld van de prijsontwikkeling in de bouw. In verschillende delen van het land gelden vaak andere voorwaarden en het is aan een gemeente zelf om daar in IHP of verordening keuzes in te maken.
- Continuïteit: Bouwprijzen kunnen binnen korte termijn sterk fluctueren. Met het oog op de te verwachten veranderingen in eisen de komende tijd, lijkt het voor de hand te liggen om in IHP en verordening afspraken te maken over hoe met prijsstijgingen kan worden omgegaan. Dit met het oog op de langjarige realiseerbaarheid van een gedragen, vast te stellen uitvoeringsprogramma.

Bijlage 4. Ateliersessie Strategische thema's

Aan de hand van een brede ateliersessie en een verdiepende bijeenkomst is een gezamenlijk perspectief ontwikkeld op thema's die waardevol worden geacht voor kansrijk opgroeien binnen de gemeente. Dit vormt tevens een eerste aanzet voor de inhoudelijke lokale educatie (ontwikkel)agenda (LEA) voor de jeugd, door partners verder uit te werken.

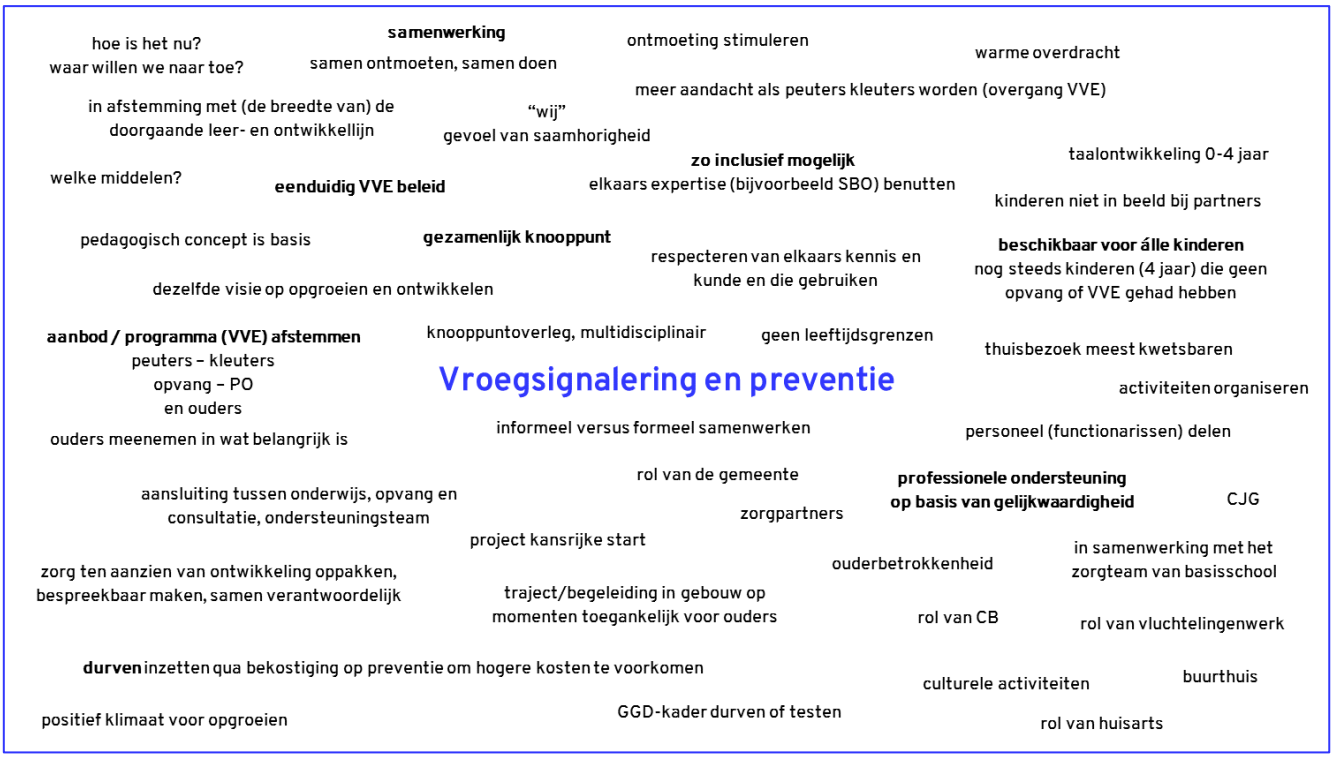
Genodigden

Aanwezigheid

√	Suzanne Roomberg	BS Tangram	√	Simone Gubbels	MIK & PIW Groep
√	Esther van Havere	BS Mesch	√	Richard Scholtens	MIK & PIW Groep
√	Afina Vanderschuren	BS Sint Jozef BS Sint Martinus	X	Astrid Vroemen	MIK & PIW Groep
√	Inge Bischoff	BS De Cramignon	√	Susanne Martens	Gemeente
√	Judith Close	BS Maurice Rose	X	Harold Schroeder	RO groep
√	Vivian Lenssen	BS De Den	√	Monica Aarts	RO groep
√	Roger Frijns	BS De Keerkring BS Sint Gertrudis	√	Kelly Hundscheid	RO groep
X	Elwin Dittmar	Kom leren			
√	Joop Vinck	Kom leren			

Wat hebben kinderen nodig om in Eijsden-Margraten op te groeien en zich te ontwikkelen tot betekenisvolle en gelukkige burgers, participerend in de samenleving waarin zij leven?

hoe is het nu?
waar willen we naar toe?
samenwerking
samen ontmoeten, samen doen
ontmoeting stimuleren
warme overdracht
meer aandacht als peuters kleuters worden (overgang VVE)
in afstemming met (de breedte van) de doorgaande leer- en ontwikkellijn
“wij”
gevoel van saamhorigheid
welke middelen?
eenduidig VVE beleid
zo inclusief mogelijk
elkaars expertise (bijvoorbeeld SBO) benutten
taalontwikkeling 0-4 jaar
kinderen niet in beeld bij partners
pedagogisch concept is basis
gezamenlijk knooppunt
respecteren van elkaars kennis en kunde en die gebruiken
beschikbaar voor álle kinderen
nog steeds kinderen (4 jaar) die geen opvang of VVE gehad hebben
dezelfde visie op opgroeien en ontwikkelen
aanbod / programma (VVE) afstemmen
peuters – kleuters
opvang – PO
en ouders
knooppuntoverleg, multidisciplinair
geen leeftijdsgrenzen
thuisbezoek meest kwetsbaren
Vroegsignalering en preventie
activiteiten organiseren
ouders meenemen in wat belangrijk is
informeel versus formeel samenwerken
personeel (functionarissen) delen
rol van de gemeente
professionele ondersteuning op basis van gelijkwaardigheid
CJG
aansluiting tussen onderwijs, opvang en consultatie, ondersteuningsteam
zorgpartners
project kansrijke start
in samenwerking met het zorgteam van basisschool
ouderbetrokkenheid
zorg ten aanzien van ontwikkeling oppakken, bespreekbaar maken, samen verantwoordelijk
traject/begeleiding in gebouw op momenten toegankelijk voor ouders
rol van CB
rol van vluchtelingenwerk
durven inzetten qua bekostiging op preventie om hogere kosten te voorkomen
culturele activiteiten
buurthuis
positief klimaat voor opgroeien
GGD-kader durven of testen
rol van huisarts

we zijn samen gemeenschap
maak gebruik van de ‘kwaliteiten’ en ‘talenten’ die een dorp bezit (bijv. sportclinics, harmonie etc.)
verbinding zoeken, met behoud van eigen functie
tradities zijn belangrijk voor de verbinding in de gemeente (bijv. carnaval, processie, kermis, communie, etc.)
verenigingen, clubs etc. erbij betrekken en enthousiasmeren
school is verbindende factor
samenwerking in o.a. muzieklessen
waar ligt de grens m.n. naar de kerk / het geloof
burgerschap breder trekken: tradities en evenementen samen vieren
leren van elkaar, ambachten, sporten, crea, oud + jong
ateliers ook voor naschools
respect voor tradities dorpen, tradities uit kernen meegeven
inrichting schoolplein uitnodigend voor buurt
Verbinding met de gemeenschap
het dorp in met de kinderen en dorp betrekken bij school, zowel op expertise als in voorzieningen
gebouw toegankelijk voor derden: ontmoetingsplek
samenkomen (alweer samen): ontmoeting
hap & stap
denk multifunctioneel: voorziening voor meer doelen bruikbaar
laat jong en oud elkaar ontmoeten (bijv. Appelgaard)
geledingen moeten gebruik mogen maken van voorzieningen
wijkcentrum
hoeskamers
ontmoeting breed maatschappelijk staat centraal
Cioo Ciao
SVME-gemeente
Bonbon
kindcentra kunnen centra zijn van 0-14 jaar, op alle vlakken
investeren in voorzieningen niet alleen fysiek
inkoopfunctie

duurzaamheid als (gezamenlijk) thema van de verschillende partners
sturen op gedrag
duurzaam in lesaanbod
CJG
herkenbaarheid
uitstraling
bewustwording
afvalscheiding
bewuste generatie
duurzaamheid uitdragen naar wijk / dorp, bijvoorbeeld middels laadpalen
verantwoordelijkheid voor gebouw en omgeving
ook op schoolpleinen
toegankelijk en bereikbaar
natuurlijke leefomgeving
verduurzaming toepassen bij nieuwbouw
zonnepalen
verkeersveiligheid
fietsen en wandelen stimuleren
Duurzaam en toekomstbestendig
geen traditionele schoolgebouwen
energiegebruik
flexibiliteit
in gebouwtechniek en gebouwgebruik
transparant
prettig binnenklimaat
met aandacht voor gedeeld ruimtegebruik en mogelijk toekomstige verandering (van gebruikers)
energiebesparend gebouw
ventilatie
meer dan sober en doelmatig
gebouw flexibel door de dag te gebruiken, bijvoorbeeld delen tussen onderwijs en BSO
buiten leslokalen
isolatie
frisse scholen
faciliteren functie(s)
BENG - ENG
investeren voor de langere termijn, ruimten niet jaarlijks wisselen van functie
verduurzamen waar mogelijk, rekening houden met terugverdientijd

samenwerking met (sport)verenigingen
ouders zijn essentiële partner
professionalisering
bijvoorbeeld middels vakdocent
JOGG
aantrekkelijke buitenruimtes
verbinding sport en/of cultuur met BSO
onderdeel van het onderwijsconcept: bewegend leren
Sportdagen met BMR
bos-bus lijn, kinderen vanaf 2,5 jaar naar buiten (bos) in lijn met VVE
multifunctionele gebouwen
ruimte om te bewegen
natuurlijk spelen
groene speelplaats
gezonde school
Gezondheid en beweging
speelweide
beweegschool in gebouw 'op de cour' ?
bewustwording "gezonde" voeding
GKA
schoolplein (-tuin) / park voor gemeenschap
stimuleren gezonde voeding
gezond leven en bewegen
kinderen hiervan bewust maken hoe belangrijk dit is
fietsen en wandelen stimuleren
veilig naar school
auto(vrije) zones bij scholen
toekomstbestendig naar plaats van een schoolgebouw en de samenwerking
parkeermogelijkheden
niet bij school parkeren zodat bewegen wordt bevorderd

R—O

KVK 12345678
BTW NL00 1234567 B12
IBAN NL00 BANK 1234 5678 9090

RO groep
+31 43 350 00 50
info@rogroep.nl